

MKB-indicatorbedrijf chemische maakindustrie

Deelrapport onderzoek regeldruk mkb

28 februari 2025

A2400032110.D5.2

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
Introductie	5
Aanpak en methode	7
Sectorprofiel en MKB-indicatorbedrijf	10
Wettelijke verplichtingen	14
Analyse regeldruk	17
Top 10 verplichtingen	22
Conclusie	34
Bijlage	37

1.

Management- samenvatting

Dit deelrapport biedt inzicht in de regeldruk binnen de chemische maakindustrie en bevat praktische handvatten voor vermindering hiervan

Achtergrond

- In opdracht van het ministerie van Economische Zaken heeft KPMG onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk van mkb-ondernemingen in drie sectoren, waaronder de chemische maakindustrie. Doel is om inzicht te krijgen in de regeldruk en te komen tot praktische handvatten voor vermindering hiervan.

Aanpak en methode

- Voor het bepalen van de regeldruk is de methodiek van het MKB-indicatorbedrijf gebruikt: een fictief bedrijf zodanig gemodelleerd dat het voldoet aan het overgrote deel van de wettelijke verplichtingen. Het MKB-indicatorbedrijf voor de chemische maakindustrie is een chemisch mengbedrijf in verf en coatings met 55 fte en een omzet van € 15 miljoen op jaarbasis. Het MKB-indicatorbedrijf verkoopt voornamelijk aan bedrijven, en voor een kleiner deel direct aan consumenten.
- Voor het MKB-indicatorbedrijf is in kaart gebracht aan welke verplichtingen deze moet voldoen. Om inzicht te krijgen in de regeldrukkosten voor deze verplichtingen is het Standaard Kosten Model (SKM) gebruikt. Deze methodiek gaat na welke stappen/handelingen een ondernemer moet maken om verplichtingen na te kunnen leven, en hoeveel tijd en welke uitgaven hiermee gepaard gaan. Daarnaast is per verplichting de werkbaarheid van de verplichtingen in kaart gebracht op basis van ervaren complexiteit, doorlooptijd en dienstverlening.
- In samenwerking met Mengend Nederland^a zijn acht referentiebedrijven geworven die qua omvang en type dienstverlening aansluiten bij de kenmerken van het MKB-indicatorbedrijf. Van deze bedrijven zijn de gegevens in het SKM per verplichting verzameld en deze zijn door middel van interviews verder verdiept. Op basis hiervan is het MKB-indicatorbedrijf 'geladen' met verplichtingen, waarbij waar nodig is gecorrigeerd voor de omvang en het type dienstverlening van het MKB-indicatorbedrijf. De bevindingen zijn in een validatiesessie met geïnterviewde bedrijven, 'nieuwe' bedrijven en Mengend Nederland getoetst. Ook zijn in deze sessie mogelijkheden en voorstellen voor vermindering van de regeldruk besproken.

Analyse en resultaten

- Op het MKB-indicatorbedrijf zijn 80 sectoroverstijgende en sectorspecifieke wettelijke verplichtingen van toepassing. De jaarlijkse regeldrukkosten voor het MKB-indicatorbedrijf bedragen circa € 494.000, wat neerkomt op ca. 3% van de omzet. Verplichtingen die specifiek van toepassing zijn op de sector veroorzaken

56% van de totale regeldrukkosten.

Conclusie en aanbevelingen

- Ondernemers ervaren de meeste regeldruk als gevolg van sectorspecifieke verplichtingen. De verplichtingen rondom zeer zorgwekkende stoffen, biociden en controles van arbeidsmiddelen en installaties kosten veel tijd en moeten vaak door externe deskundigen worden uitgevoerd, wat zorgt voor hoge regeldrukkosten. De belangrijkste aanbevelingen voor potentiële vermindering van de regeldruk zijn:
  - Wees kritisch en terughoudend met Nederlandse invulling van Europese regelgeving. Bedrijven ervaren in een aantal gevallen dat de Nederlandse overheid de eisen voor ondernemers verhoogt. Een voorbeeld hiervan zijn de ca. 2.900 zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en 350 potentiële ZZS, die de Nederlandse overheid classificeert volgens de gevaareigenschappen van stoffen onder de REACH-verordening. Dit beleid is de Nederlandse invulling van Europese regelgeving.
  - Probeer invloed uit te oefenen bij de EU voor tijdige publicatie van richtlijnen, zodat ondernemers voldoende tijd hebben de wijzigingen door te voeren. Voorbeelden hiervan zijn het registreren van chemische stoffen, het indelen en etiketteren van chemische mengsels en de toelating van biociden. De richtlijnen komen kort voor of tijdens de implementatie beschikbaar, terwijl de bedrijfsvoering vereist dat het doorvoeren van wijzigingen en nodige investeringen tijdig in gang wordt gezet. Ook het creëren van onderscheid in implementatietermijnen tussen bedrijven in de chemische maakindustrie en grondstofleveranciers kan de regeldruk verminderen.
  - Evalueer de noodzaak, effectiviteit en proportionaliteit van wet- en regelgeving die voor veel regeldruk zorgt en als slecht werkbaar wordt ervaren. Overweeg op basis van de uitkomsten van de evaluatie het schrappen of aanpassen van de wet. Zo ervaren ondernemers de toegevoegde waarde van de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie (ARIE) als niet proportioneel met de regeldrukkosten. Ondernemers geven aan extra handelingen uit te voeren zonder dat dit in hun ogen de veiligheid verbetert.
  - Uniformeer de keuringen van arbeidsmiddelen, installaties en opslag. Door de controles van verschillende instanties te uniformeren en beter op elkaar af te stemmen, wordt dubbel werk verminderd en worden de keuringen voorspelbaarder.

2.

Introductie

KPMG is gevraagd in drie sectoren, waaronder de chemische maakindustrie, de regeldruk te onderzoeken en te komen tot handvatten voor vermindering

Achtergrond en aanleiding

- In 2022-2023 is in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk op het niveau van ondernemers in verschillende sectoren. Dit onderzoek richtte zich op zes sectoren: winkelambacht, retail, horeca, metaal, bouw en voedselproductie. Doel van het onderzoek was om zowel de meetbare als de merkbare regeldruk in kaart te brengen op het niveau (beleving) van de ondernemer, in zes sectoren die als indicatief gelden voor het brede mkb. Het onderzoek maakte gebruik van het MKB-indicatorbedrijf, een analyse-instrument voorgesteld door MKB-Nederland.
- Uit analyse van de zes onderzochte sectoren is gebleken dat bedrijven te maken hebben met aanzienlijke verplichtingen. Vooral kleinere ondernemers ondervinden moeite bij het verkrijgen van inzicht in de geldende verplichtingen. Ongeveer 20% van deze verplichtingen wordt als slecht of niet werkbaar ervaren, vanwege aspecten als tijdsbesteding, kosten, complexiteit, doorlooptijd en dienstverlening. Bovendien zijn sommige verplichtingen dusdanig complex dat externe deskundigen nodig zijn om aan de wet te voldoen, wat leidt tot extra hoge regeldrukkosten. Ook is geconstateerd dat wettelijke verplichtingen een grotere financiële impact hebben op kleinere mkb-ondernemers, met name als het gaat om sociale verplichtingen (zoals ontslag, ziekte en arbeidsongeschiktheid).
- Het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft KPMG gevraagd het onderzoek uit te breiden naar drie andere sectoren: de chemische mkb-maakindustrie, de automotive-sector (autodealers) en de financiële adviessector. De betrokken brancheverenigingen, respectievelijk Mengend Nederland^a, BOVAG en Adfiz, hebben zich bereid verklaard om deel te nemen aan dit vervolgonderzoek. Per sector heeft KPMG een deelrapport opgesteld. Daarnaast is een overkoepelend rapport opgesteld, waarin de nadruk ligt op regeldruk van sectoroverstijgende verplichtingen en voorstellen voor vermindering hiervan.

Doel van dit deelrapport

- Het doel van dit deelrapport is om voor chemische maakindustrie inzicht te krijgen in de regeldrukkosten en de werkbaarheid van de verplichtingen die van toepassing zijn op een bedrijf in de sector, en te komen tot praktische handvatten voor vermindering van de regeldruk.

Noot: (a) Mengend Nederland is het samenwerkingsverband van brancheverenigingen in de chemische mengindustrie.

Onderzoeksvragen

Dit deelrapport beantwoordt de volgende onderzoeksvragen:

- Hoe is de samenstelling van de chemische maakindustrie?
- Hoe ziet het MKB-indicatorbedrijf eruit voor de chemische maakindustrie?
- Met welke wettelijke verplichtingen heeft het MKB-indicatorbedrijf te maken?
- Wat zijn de regeldrukkosten die gepaard gaan met de verplichtingen en hoe werkbaar zijn de verplichtingen?
- Waar zitten de knelpunten bij de verplichtingen?
- Hoe verhouden de werkbaarheid en regeldrukkosten zich ten opzichte van elkaar en welke (realistische) mogelijkheden zijn er om voor de meest belastende verplichtingen regeldrukkosten te verminderen en knelpunten praktisch aan te pakken?

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 is de aanpak van het onderzoek beschreven, evenals de methodiek die is gebruikt om de regeldruk te bepalen voor het MKB-indicatorbedrijf. Hoofdstuk 4 beschrijft vervolgens de sector en het geselecteerde MKB-indicatorbedrijf. Hoofdstuk 5 biedt een overzicht van de verplichtingen die van toepassing zijn op het MKB-indicatorbedrijf.

In hoofdstuk 6 is de regeldruk geanalyseerd en aangegeven hoe de verschillende verplichtingen de regeldruk beïnvloeden. Uit het onderzoek komen 10 verplichtingen naar voren waar maatregelen voor vermindering van de regeldruk de meeste impact maken, deze lichten we toe in hoofdstuk 7. Ten slotte geeft hoofdstuk 8 een conclusie van de onderzoeksbevindingen. In de bijlage is een overzicht opgenomen van alle verplichtingen die van toepassing zijn op het MKB-indicatorbedrijf.

3.

Aanpak en methode

Door middel van het analyse-instrument MKB-indicatorbedrijf heeft KPMG onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk in de chemische maakindustrie

Aanpak

- KPMG heeft onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in de regeldruk binnen de chemische maakindustrie en te komen tot praktische handvatten voor vermindering. Om te komen tot gedegen onderzoekresultaten is deskresearch uitgevoerd, zijn interviews afgenomen met bedrijven en heeft een validatiesessie plaatsgevonden. Voor het bepalen van de regeldruk is de methodiek van het MKB-indicatorbedrijf (zie kader rechts) gebruikt. Gedurende het traject heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden met de opdrachtgever en de branchevereniging.

Deskresearch en voorbereiding

- Op basis van analyse van CBS-data en gegevens uit sectorspecifieke onderzoeken is, in samenwerking met Mengend Nederland, het MKB-indicatorbedrijf voor de sector samengesteld. Door middel van meta-analyse van diverse bronnen zijn de verplichtingen als gevolg van wet- en regelgeving voor dit MKB-indicatorbedrijf vastgesteld. Vervolgens is per verplichting de handeling geïdentificeerd die nodig is om aan de verplichtingen te voldoen.
- De verplichtingen zijn gecategoriseerd en geïntegreerd in het Standaard Kosten Model (SKM, zie pagina 9 voor toelichting). Voor de sectoroverstijgende verplichtingen zijn de kosten op basis van deskresearch en data-analyse, in samenwerking met Mengend Nederland, vooraf ingevuld. Daarnaast is ter voorbereiding op de interviews een interviewleidraad opgesteld.

Interviews

- In samenwerking met Mengend Nederland zijn acht referentiebedrijven geselecteerd voor deelname aan het onderzoek. Hierbij is gefocust op bedrijven die qua omvang en type dienstverlening aansluiten bij het MKB-indicatorbedrijf. Van de referentiebedrijven zijn de gegevens in het SKM per verplichting verzameld en deze door middel van interviews verder verdiept.

Analyse en rapportage

- Door analyse van de input van de referentiebedrijven is het MKB-indicatorbedrijf 'geladen' met verplichtingen. De input is waar nodig gecorrigeerd voor de omvang en het type dienstverlening van het MKB-indicatorbedrijf. Op basis van deze analyse zijn we gekomen tot voorlopige bevindingen voor het MKB-indicatorbedrijf.

- De bevindingen hebben we in een validatiesessie met twee referentiebedrijven, twee 'nieuwe' bedrijven en vertegenwoordigers van Mengend Nederland getoetst. In deze sessie zijn de voorlopige bevindingen gevalideerd en zijn mogelijkheden voor vermindering van de regeldruk besproken.
- Vervolgens hebben we een conceptrapport opgesteld, met hierin de input uit de validatiesessie verwerkt. Het conceptrapport is op feitelijkheid getoetst door Mengend Nederland en besproken met het ministerie van Economische Zaken.

Toelichting MKB-indicatorbedrijf

- Het MKB-indicatorbedrijf is een analyse-instrument dat model staat voor bedrijven die binnen een deel van een bepaalde sector werkzaam zijn. Het is een fictief bedrijf, zodanig gemodelleerd dat het dient te voldoen aan het overgrote deel van de verplichtingen (peildatum 1 juli 2024).
- Binnen een sector is vaak sprake van bedrijven die in omvang verschillen. Ook kunnen de activiteiten binnen een sector verschillend zijn. Het principe van het MKB-indicatorbedrijf is erop gericht om inzicht te geven in de regeldruk van zoveel mogelijk wettelijke verplichtingen waarmee de sector te maken heeft. Bij de keuze van het MKB-indicatorbedrijf staat dus het aantal verplichtingen dat van toepassing is centraal.
- Hoe groter de verschillen tussen de bedrijven binnen een sector zijn, hoe groter de kans dat het MKB-indicatorbedrijf niet alle verplichtingen van de hele sector afdekt. De berekende regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is dus geen gemiddelde van de sector. Dat zou geen recht doen aan de verschillen binnen een sector en is onderzoekstechnisch niet verantwoord. De berekende regeldruk geeft wel een indicatie van de regeldruk waar een bedrijf binnen de sector tegenaan kan lopen, maar kan tussen bedrijven onderling dus in omvang verschillen.
- De regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is per verplichting beoordeeld aan de hand van (1) de regeldrukkosten en (2) de werkbaarheid (zie pagina 9 voor toelichting).

Om de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf te berekenen maken we gebruik van het Standaard Kosten Model (SKM)

Regeldrukkosten

Om inzicht te krijgen in de kosten van wet- en regelgeving maakt dit onderzoek gebruik van het Standaard Kosten Model (SKM)¹. Deze methodiek is uniform van opzet en wordt typisch gebruikt voor het inschatten van regeldrukkosten. Het SKM gaat na welke stappen een ondernemer moet maken om verplichtingen te kunnen naleven, en hoeveel tijd en welke uitgaven hiermee gepaard gaan. Voor de berekening van de regeldrukkosten worden de volgende variabelen die ten grondslag liggen aan een handeling vermenigvuldigd (zie figuur 1):

- **Tijdsbesteding:** het intern bestede aantal uren per handeling.
- **Uurtarief:** het tarief per uur dat wordt gebruikt om de arbeidskosten voor de uitvoering van een handeling te berekenen.
- **Out-of-pocketkosten:** de directe jaarlijkse kosten die gemaakt worden voor het uitvoeren van bepaalde handelingen. Voorbeelden hierbij zijn portokosten, inhuur van externe deskundigen (accountants, adviseurs), en aanschaf van diensten als een energielabel. Bij out-of-pocketkosten kan sprake zijn van afschrijving over een bepaalde periode, bijvoorbeeld als het gaat om investeringen in energiebesparende maatregelen. Deze zijn in het onderzoek verrekend naar kosten op jaarbasis.
- **Frequentie:** de frequentie waarin de activiteiten plaatsvinden, bijvoorbeeld één keer per jaar, één keer in x jaar of meerdere keren per jaar.
- **Business-as-usual (BaU):** de kosten zijn gecorrigeerd voor de mate waarin een ondernemer deze als bedrijfseigen kosten ervaart. Wanneer een ondernemer een verplichting ook zou uitvoeren zonder dat deze verplicht is, is sprake van BaU. De regeldrukkosten van een verplichting is het deel dat geen BaU is.

Werkbaarheid

Naast de regeldrukkosten wordt in het onderzoek gekeken naar de werkbaarheid van een verplichting. De werkbaarheid omvat – naast tijd en kosten – de volgende drie factoren:

- **Complexiteit:** omvat hoe complex het is voor een ondernemer om te voldoen aan een bepaalde verplichting. Als het doel van een verplichting niet duidelijk is, en/of niet duidelijk is hoe aan de verplichting te voldoen, kan dit leiden tot geen of meer beperkte naleving (“undercompliance”).
- **Dienstverlening:** in sommige gevallen hebben ondernemers extra uitleg of hulp over hoe zij aan deze verplichtingen kunnen voldoen. Als een overheidsorganisatie de ondernemer onvoldoende ondersteunt, kan dit tot onvrede leiden en de regeldruk verhogen.
- **Doorlooptijd:** heeft betrekking op situaties waarin een verplichting een interactie met een overheidsorganisatie vereist. Als het lang duurt om aan verplicht te voldoen, bijvoorbeeld omdat een overheidsorganisatie een beslissing moet nemen, kan dit de regeldruk verhogen.

De mate van werkbaarheid is in dit onderzoek verdeeld over de volgende vier categorieën:

- **Goed werkbaar:** de verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat de verplichting geen tijd of geld kost, maar wel dat de verplichting goed binnen de bedrijfsprocessen past.
- **Redelijk werkbaar:** de verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf, maar het kost wel de nodige moeite of ergernis. Vanwege efficiencyvoordelen kunnen ondernemers er voor kiezen deze verplichting uit te besteden aan een derde partij.
- **Slecht werkbaar:** ondernemers ervaren verschillende knelpunten bij de uitvoering van de verplichting. Vaak is de verplichting alleen uitvoerbaar met hulp, inhuur of ondersteuning van derden.
- **Niet werkbaar:** de verplichting is niet uitvoerbaar op de wijze waarop dat is voorgeschreven.

Figuur 1. Schematische weergave berekening regeldrukkosten (SKM)

1	Kosten per handeling = P	[Tijdsbesteding * Uurtarief] + Out-of-pocketkosten
2	Aantal handelingen per jaar = Q	Frequentie
3	Business-as-usual (BaU)	% BaU
4	Regeldrukkosten per handeling	P * Q * [100% - % BaU]

4.

Sectorprofiel en MKB-indicatorbedrijf

De chemische maakindustrie is een diverse sector en bestaat uit bedrijven die primair producten en stoffen mengen tot eindproducten

Feiten en cijfers (totaal)

- 75 mkb-bedrijven zijn lid van de brancheverenigingen onder Mengend Nederland
- 80% van de afzetmarkt in Nederland¹
- Gemiddeld 75 fte per mkb-bedrijf, mediaan 55 fte²
- € 10 miljoen tot € 20 miljoen omzet per mkb-bedrijf per jaar²

Subsectoren binnen de sector

De chemische maakindustrie bestaat uit verschillende subsectoren die (chemische)producten en stoffen mengen tot eindproducten.

 Verf en inkt: Decoratieve verf, bouwverf, lakken, drukinkt, coatings voor o.a. auto's, schepen, infrastructuur, aerospace

 Reinigings- en desinfectiemiddelen: Schoonmaak-, afwas-, en wasmiddel, onderhouds- en desinfectiemiddelen

 Lijm en kit: Consumentenlijmen, tegel-, vloer- en gevellijmen, kitten, egalisatiemiddelen

 Cosmetica: Make-up, parfum, shampoo, tandpasta, deodorant, zonnebrandmiddel, scheerschuim, handzeep, etc.

 Aerosol: (Onderdelen van) spuitbussen van blik en aluminium

Bron: (1) Informatie afkomstig van de leden van Mengend Nederland. Let op: de getoonde cijfers hebben betrekking op de gehele sector (mkb en groter). (2) Informatie afkomstig van de leden van Mengend Nederland. Let op: de getoonde cijfers betreffen een schatting voor een mkb-bedrijf in de sector. (3) Mengend Nederland.

Toelichting

Definitie sector

- De chemische maakindustrie omvat mkb-bedrijven die chemische producten fabriceren door een menging van ingrediënten. Deze industrie mengt een breed scala aan producten, waaronder desinfectie- en reinigingsmiddelen, cosmetica, lijmen, kitten, verf en drukinkt, die worden afgevuld in diverse verpakkingen, waaronder spuitbussen.

Bedrijfsactiviteiten

- De hoofdactiviteit van de bedrijven binnen de subsectoren is het mengen van grondstoffen tot een eindproduct, en daar bijkomend ook de opslag hiervan.

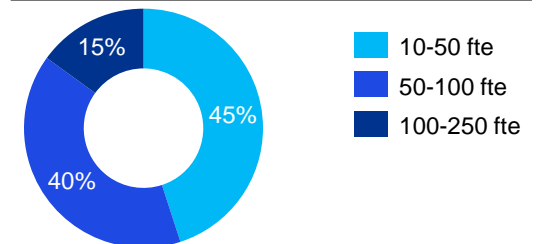
Omvang

- Van de 346 leden van het samenwerkingsverband Mengend Nederland produceren 75 mkb-bedrijven in Nederland³.
- Naar schatting is 20% van de productie voor de buitenlandse afzetmarkt. Gemiddeld is 50% van de producten bestemd voor consumentengebruik en 50% van de producten voor professionals en industrie¹.
- Op basis van de binnenlandse afzetmarkt (80% van de totale afzet) is gemiddeld 50% van de producten bestemd voor consumentengebruik en 50% van de producten voor professionals en industrie¹.
- De gemiddelde jaarlijkse omzet per mkb-bedrijf ligt tussen de € 10 miljoen en € 20 miljoen².

Personeel

- Figuur 2 toont de verdeling van het aantal fte in de sector.
- Bij benadering is het gemiddelde aantal werknemers 75 fte, de mediaan ligt rond de 55 fte per bedrijf².

Figuur 2. Verdeling fte chemische mkb-maakindustrie

Het MKB-indicatorbedrijf is een chemisch mengbedrijf in verf en coatings met een omzet van € 15 miljoen en 55 fte

Feiten en cijfers

	Chemisch mengbedrijf in verf en coatings
	Eén vestiging met opslag
	B2B en consumenten, primair in Nederland
	55 fte
	€ 15 miljoen omzet per jaar
	250 producten

Kenmerken

	Ontwikkelt en produceert verf- en coatingproducten om toekomstbestendig en duurzaam te zijn
	Heeft een kleine webshop voor directe verkoop aan de consument
	Produceert bacterie- en schimmelwerende producten waarvoor biociden worden gebruikt
	Werkt met zeer zorgwekkende stoffen

Beschrijving MKB-indicatorbedrijf

In de moderne stad Almere, gelegen in het centrum van Nederland, is de ervaren chemicus Mark van der Berg eigenaar van een chemisch mengbedrijf genaamd "Van der Berg Mengbedrijf B.V.". Het familiebedrijf bestaat 45 jaar. Mark heeft door de jaren heen diepgaande expertise verworven in chemische samenstellingen en formuleringen van verf en coatings, wat hem de geschikte kandidaat maakte om het bedrijf van zijn ouders over te nemen.

Van der Berg Mengbedrijf B.V. is gespecialiseerd in het mengen en produceren van hoogwaardige industriële en decoratieve verven, waarbij innovatie en kwaliteit voorop staan. Het bedrijf bedient een breed scala aan klanten, waaronder consumenten, professionals en industrie, die allemaal vertrouwen op de hoogwaardige producten van Van der Berg voor hun verschillende toepassingen.

Met een toegewijd team van 55 deskundige werknemers slaagt Van der Berg Mengbedrijf B.V. erin om jaarlijks een omzet van ongeveer € 15 miljoen te genereren. De productie van verf vindt volledig plaats in Nederland, waarbij het bedrijf streng toezicht houdt op kwaliteit en duurzaamheid in overeenstemming met de geldende normen en richtlijnen.

De producten die Van der Berg Mengbedrijf B.V. mengt, zijn verf- en coatingproducten waarvan een deel bacterie- en schimmelbestendig is. Daarvoor maken ze gebruik van biociden. Om te kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van chemische stoffen (mengen, meten, registreren en etiketteren) heeft Mark twee fte in dienst die hiervan het grootste deel op zich nemen. Het bedrijf heeft gemiddeld over de jaren te maken met 1 fte langdurig zieke werknemer.

Het bedrijf staat bekend om zijn maatwerk, flexibiliteit en technische expertise, waardoor Mark van der Berg en zijn team gewaardeerde partners zijn voor klanten in heel Nederland. Bovenal streeft Van der Berg Mengbedrijf B.V. ernaar om milieuvriendelijke coatingproducten te ontwikkelen die voldoen aan de groeiende vraag naar duurzame oplossingen in de industrie.

De acht geïnterviewde referentiebedrijven sluiten qua omvang en type dienstverlening aan bij de bedrijfskenmerken van het MKB-indicatorbedrijf

In samenwerking met Mengend Nederland zijn acht referentiebedrijven geselecteerd en geworven voor het onderzoek die qua omvang en type dienstverlening nauw aansluiten bij de bedrijfskenmerken van het MKB-indicatorbedrijf. De kerngegevens van deze referentiebedrijven zijn samengevat in de onderstaande figuur. Vanwege de vertrouwelijkheid van de gedeelde (financiële) gegevens is de informatie geanonimiseerd.

Figuur 3. Overzicht kerngegevens referentiebedrijven chemische maakindustrie

	Ref. 1	Ref. 2	Ref. 3	Ref. 4	Ref. 5	Ref. 6	Ref. 7	Ref. 8
Omzet	€ 50.000.000 – € 75.000.000	€ 15.000.000 – € 25.000.000	€ 5.000.000 – € 15.000.000	€ 75.000.000 – € 100.000.000	€ 5.000.000 – € 15.000.000	€ 5.000.000 – € 15.000.000	€ 15.000.000 - € 25.000.000	€ 50.000.000 – € 75.000.000
Werknemers (fte)	150-200	10-50	10-50	150-200	10-50	10-50	50-100	200-250
Aantal producten	Niet bekend	250-500	50-250	50-250	50-250	250-500	250-500	1000+
Subsector	Reinigings- middelen	Verf en coatings	Verf en coatings	Lijmen en kitten	Reinigings- middelen	Verf en coatings	Verf en coatings	Verf en coatings

5.

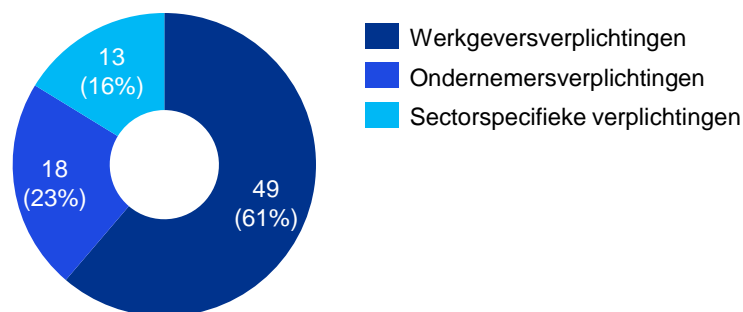
Wettelijke verplichtingen

Op het MKB-indicatorbedrijf zijn 80 sectoroverstijgende en sectorspecifieke wettelijke verplichtingen van toepassing

Voor het meten van de regeldruk is een overzicht van de wettelijke verplichtingen opgesteld. De volledige lijst met verplichtingen is te raadplegen in de bijlage. De wettelijke verplichtingen (80 in totaal) die van toepassing zijn op het MKB-indicatorbedrijf zijn onderverdeeld in de volgende hoofdcategorieën (zie figuur 4):

- **Werkgeversverplichtingen:** Dit zijn diverse wettelijke verplichtingen die aan werkgevers worden opgelegd. Voorbeelden hiervan zijn regelgeving rondom arbeidsovereenkomsten en het waarborgen van een veilige en gezonde werkomgeving. Deze verplichtingen zijn sectoroverstijgend en van toepassing op alle werkgevers in Nederland.
- **Ondernemersverplichtingen:** Hieronder vallen verplichtingen die voor elke onderneming gelden, ongeacht of deze personeel in dienst hebben. Voorbeelden hiervan zijn het opstellen van de jaarrekening en verplichtingen met betrekking tot privacy (AVG). Deze verplichtingen zijn sectoroverstijgend en van toepassing op de meeste mkb-bedrijven.
- **Sectorspecifieke verplichtingen:** Dit zijn verplichtingen die specifiek zijn voor de chemische maakindustrie. Deze verplichtingen zijn vooraf op basis van deskresearch en in samenwerking met Mengend Nederland opgesteld. Voorbeelden hiervan zijn de regels rondom de classificatie van chemische stoffen en het werken met gevaarlijke stoffen.

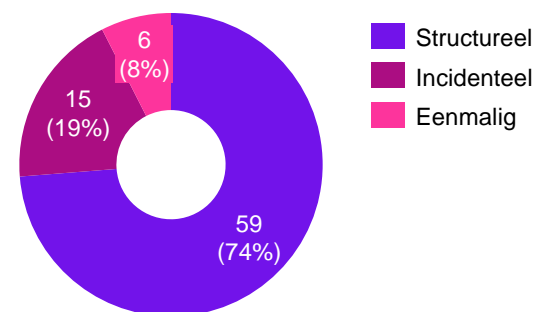
Figuur 4. Verdeling verplichtingen MKB-indicatorbedrijf naar hoofdcategorie

Nast de verdeling van de wettelijke verplichtingen naar hoofdcategorie zijn de verplichtingen tevens ingedeeld naar de frequentie waarin een ondernemer de verplichting uitvoert (zie figuur 5):

- **Structurele verplichtingen:** Deze verplichtingen zijn terugkerend en moeten op regelmatige basis, zoals jaarlijks of periodiek, worden nagekomen. Voorbeelden hiervan zijn het voeren van de loonadministratie (iedere maand) en het opstellen van de jaarrekening (ieder jaar).
- **Incidentele verplichtingen:** Omvat eenmalige of sporadische verplichtingen die niet regelmatig voorkomen, maar slechts onder specifieke omstandigheden of op een bepaald moment moet worden nagekomen. Deze verplichtingen zijn tijdelijk van aard en kunnen ontstaan door bijzondere situaties. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het re-integreren van een langdurige zieke werknemer.
- **Eenmalige verplichtingen:** Verplichtingen die ondernemers slechts één keer moeten uitvoeren in de levenscyclus van een bedrijf en geen herhaling vereisen. Het is een specifieke actie of taak die na voltooiing wordt afgesloten, zonder verdere verplichtingen in de toekomst. Voorbeelden hiervan zijn de vereisten voor de oprichting van de onderneming of het aanvragen van een energielabel.

Figuur 5. Verdeling verplichtingen MKB-indicatorbedrijf naar frequentie

Van de 80 verplichtingen zijn 14 verplichtingen 100% business-as-usual, 7 verplichtingen zijn niet meegenomen omdat deze te weinig voorkomen

De geïnterviewde bedrijven zien 14 sectoroverstijgende verplichtingen als 100% business-as-usual (zie onderstaande figuur). Deze verplichtingen zijn niet meegenomen in de berekening van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf, omdat ondernemers deze volledig als bedrijfseigen zien (zie pagina 9 voor toelichting). Het gaat voornamelijk om sectoroverstijgende verplichtingen.

Figuur 6. Verplichtingen die als business-as-usual worden beschouwd

Verplichting
Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen
Het afdragen van premies aan de pensioenuitvoerder
Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst
Het bijhouden van de administratie rondom vakantie
Het indienen van aangifte loonbelasting, inclusief afdracht
Het betalen van loon aan een werknemer
Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer
Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer
Het verstrekken van een jaaropgaaf aan een werknemer
Het voeren van een loonadministratie
Het afdragen van premies aan het O&O-fonds
Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen
Het APK laten keuren van bedrijfswagens
Het betalen van gemeentelijke belastingen

In de dagelijkse praktijk van chemische mengbedrijven komt een aantal verplichtingen niet of zeer zelden voor. Deze verplichtingen zijn daarom niet opgenomen in de berekening van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf, en zijn niet meegenomen in de 80 verplichtingen zoals genoemd op pagina 15. Het gaat hier hoofdzakelijk om sectoroverstijgende verplichtingen met een incidenteel karakter.

Figuur 7. Verplichtingen waarvoor de regeldruk niet is bepaald

Verplichting
Het indienen van een aanmelding als werkgever
Het inhuren van zzp'ers
Het meewerken aan loonbeslag
Het verplicht inschrijven in het handelsregister
Het melden van een datalek aan de betrokkene
Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register
Het aanvragen van een energielabel

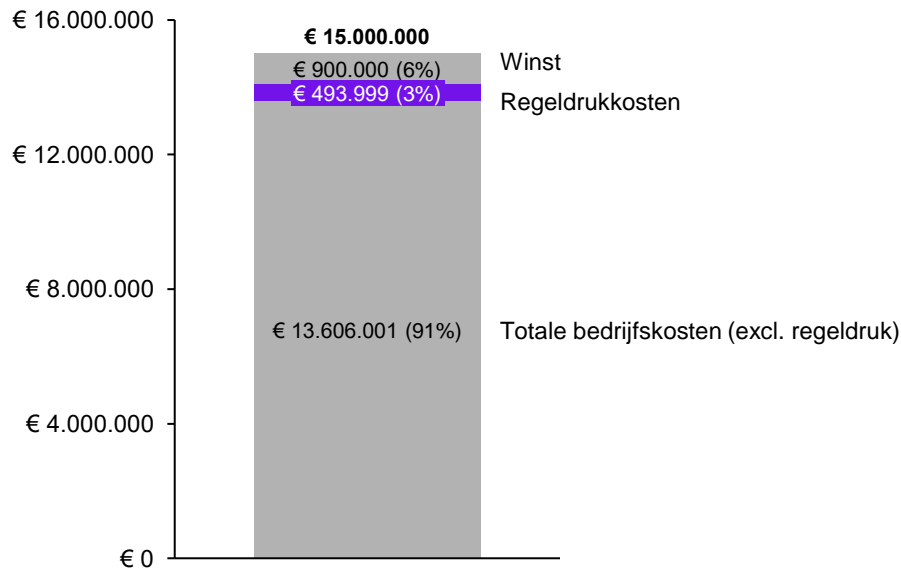
6.

Analyse regeldruk

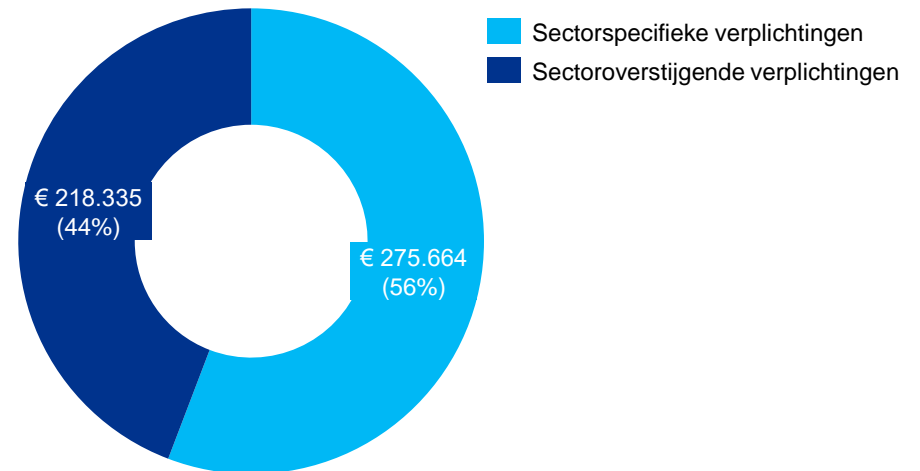
De jaarlijkse regeldrukkosten voor het MKB-indicatorbedrijf bedragen circa € 494.000, wat neerkomt op circa 3% van de totale omzet

- Uit het onderzoek blijkt dat de regeldrukkosten van het MKB-indicatorbedrijf in de chemische maakindustrie circa € 494.000 per jaar bedraagt. Figuur 8 laat zien hoe deze regeldruk impact heeft op de winst van de onderneming.
- De getoonde regeldrukkosten zijn uitsluitend gebaseerd op de kosten verbonden aan het naleven van de wettelijke verplichtingen, exclusief operationele bedrijfseigen kosten (de zogenaamde 'business-as-usual', zie pagina 9). Hoewel deze laatste noodzakelijk zijn om aan wetgeving te voldoen, beschouwen ondernemers ze niet als onderdeel van de regeldruk en zijn deze kosten niet meegenomen in de berekening van de regeldruk^a.
- Onderstaande figuur toont de verhouding tussen de regeldrukkosten voor sectorspecifieke en sectoroverstijgende verplichtingen (werkgever- en ondernemersverplichtingen). Sectorspecifieke verplichtingen verklaren 56% van de totale regeldrukkosten.

Figuur 8. Verhouding financiële resultaten en regeldruk MKB-indicatorbedrijf

Figuur 9. Verhouding sectorspecifieke en sectoroverstijgende verplichtingen

Noot: (a) Ter referentie: de totale regeldrukkosten in geval de bedrijfseigen kosten wél worden meegenomen bedragen € 747.549. Dit houdt in dat 34% van de totale kosten als gevolg van verplichtingen als bedrijfseigen worden gezien.

De top 10 structurele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten is primair sectorspecifiek, top 10 incidentele verplichtingen sectoroverstijgend

Onderstaande tabel toont de structurele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf. De structurele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten zijn hoofdzakelijk sectorspecifiek. De hoge regeldrukkosten worden hier primair verklaard door de hoge out-of-pocketkosten voor extern advies en keuringen.

Figuur 10. Top 10 structurele verplichtingen met hoogste regeldrukkosten

Nr.	Verplichting	Categorie	Regeldrukkosten
1.	Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) minimalisatie aantonen/ berekenen/ meten	Sector-specifiek	€ 71.111
2.	Toelating voor verkoop en gebruik van biociden	Sector-specifiek	€ 55.489
3.	Het voldoen aan REACH-verplichtingen: het maken van VIB's en registreren van chemische stoffen	Sector-specifiek	€ 48.155
4.	Het indelen en etiketteren van chemische mengsels	Sector-specifiek	€ 44.582
5.	Keuringen van installaties	Sector-overstijgend	€ 42.837
6.	Het opstellen van de jaarrekening	Sector-overstijgend	€ 39.085
7.	Het laten keuren van arbeidsmiddelen	Sector-overstijgend	€ 33.643
8.	Het voldoen aan extra arbo-regels voor bedrijven die chemische stoffen in hun productieproces gebruiken boven de drempelwaarde (ARIE)	Sector-specifiek	€ 26.643
9.	Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen	Sector-specifiek	€ 14.441
10.	Bijdragen aan bewustwording van de consument over correct afvalscheidingsgedrag	Sector-specifiek	€ 5.133

Onderstaande tabel toont de incidentele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf. De incidentele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten zijn hoofdzakelijk sectoroverstijgend (werkgever- en ondernemersverplichtingen). Bedrijven in de chemische maakindustrie hebben relatief veel te maken met verplichtingen met betrekking tot ziekte van personeel. Als deze verplichtingen zich voordoen, veroorzaken ze aanzienlijke incidentele kosten.

Figuur 11. Top 10 incidentele verplichtingen met hoogste regeldrukkosten

Nr.	Verplichting	Categorie	Regeldrukkosten
1.	Het doorbetalen van loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	Sector-overstijgend	€ 56.356
2.	Het re-integreren van een zieke werknemer	Sector-overstijgend	€ 8.916
3.	Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	Sector-overstijgend	€ 8.371
4.	Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer	Sector-overstijgend	€ 2.418
5.	Het uitvoeren van energiebesparende maatregelen	Sector-overstijgend	€ 1.478
6.	De werkgever is verantwoordelijk voor het nemen van de juiste beheersmaatregelen	Sector-overstijgend	€ 774
7.	Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	Sector-overstijgend	€ 517
8.	Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	Sector-overstijgend	€ 287
9.	Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	Sector-overstijgend	€ 226
10.	Het meewerken aan inspecties van de Nederlandse Arbeidsinspectie	Sector-overstijgend	€ 195

Op het MKB-indicatorbedrijf zijn 6 eenmalige verplichtingen met regeldrukkosten van toepassing, allen zijn sectoroverstijgend van aard

Onderstaande tabel toont de eenmalige verplichtingen voor het MKB-indicatorbedrijf. De eenmalige verplichtingen zijn allen sectoroverstijgend (werkgever- en ondernemersverplichtingen).

Figuur 12. Overzicht eenmalige verplichtingen

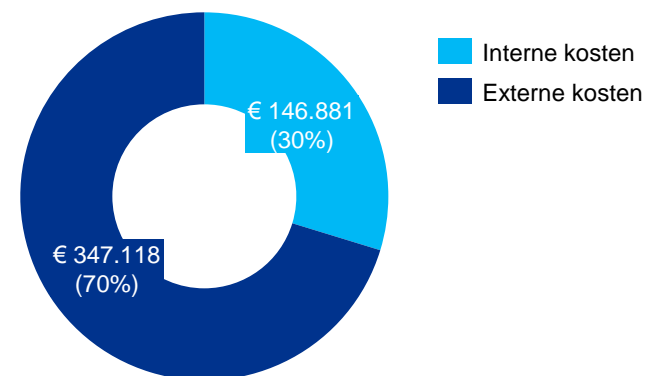
Nr.	Verplichting	Categorie	Regeldruk- kosten
1.	Aanstellen coördinator uitvoeringsfase	Sector- overstijgend	€ 1.505
2.	Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	Sector- overstijgend	€ 896
3.	Maatregelen nemen om gehoorschade te voorkomen	Sector- overstijgend	€ 317
4.	Het doen van gebruiksmelding of het aanvragen van een vergunning voor brandveiligheid	Sector- overstijgend	€ 142
5.	Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	Sector- overstijgend	€ 82
6.	Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	Sector- overstijgend	€ 43

De totale regeldrukkosten van het MKB-indicatorbedrijf bestaan voor 70% uit externe kosten

Om de onderliggende knelpunten voor de regeldrukkosten te bepalen, is gekeken naar de verdeling tussen interne en externe kosten. Uit figuur 13 blijkt dat de totale regeldruk voor het MKB-indicatorbedrijf voor 30% bestaat uit interne kosten. Deze zijn berekend door de tijdsbesteding in uren te vermenigvuldigen met het gemiddeld uurtarief van de werknemer of ondernemer die belast is met deze taken. Externe kosten, de zogenoemde out-of-pocketkosten, vormen de resterende 70% van de totale regeldrukkosten. Mkb-bedrijven in de chemische maakindustrie maken primair out-of-pocketkosten voor de volgende externe diensten:

- **Arbodienst, Arboarts of Arbo-deskundige:** neemt taken over van de werkgever op het gebied van re-integratie en verzuim.
- **Accountant:** controleert de jaarrekening.
- **Advies- en ingenieursbureaus:** helpen bij het invulling geven aan de verplichtingen (zoals het opstellen van rapporten en het uitvoeren van beoordelingen en metingen) en geven onafhankelijk advies. Door de complexiteit van wetgeving is in veel gevallen specialistische kennis buiten het bedrijf vereist.
- **Softwarepakketten:** worden aangeschaft en gebruikt voor registratie van stoffen, mengsels en recepten, registratie arbeidstijden en diverse sectorspecifieke activiteiten (bijvoorbeeld het indelen en bijhouden van de stoffen in de mengsels).
- **Keuringsdiensten:** voeren de keuringen van de installaties en arbeidsmiddelen uit.

Figuur 13. Verhouding interne versus externe kosten regeldruk

7.

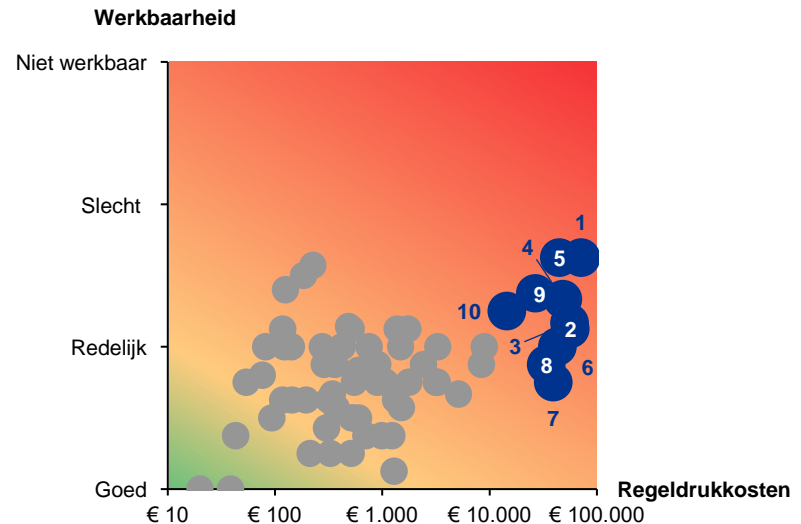
Top 10 verplichtingen

Uit het onderzoek volgt een top 10 van verplichtingen waar maatregelen voor regeldrukvermindering de meeste impact kunnen maken

Figuur 14 toont de verplichtingen met de hoogste regeldruk en de minste werkbaarheid voor het MKB-indicatorbedrijf. Dit zijn verplichtingen waarbij het nemen van maatregelen voor de vermindering van de regeldruk de grootste impact zou kunnen maken in de sector. De matrix presenteert enerzijds de regeldrukkosten (in € per jaar) op de horizontale as en anderzijds de werkbaarheid van de verplichtingen, van goed tot niet werkbaar, op de verticale as.

- **Hoge regeldrukkosten, niet werkbaar** (rechtsboven in de matrix): dit zijn verplichtingen met hoge regeldrukkosten en deze worden door ondernemers vaak als onpraktisch of onwerkbaar ervaren. Het verminderen van deze verplichtingen zal dan ook een direct en significant effect hebben op de ervaren en daadwerkelijke regeldruk. Een voorbeeld hiervan is het aantonen, berekenen en meten van zeer zorgwekkende stoffen.
- **Lage regeldrukkosten, goed werkbaar** (linksonder in de matrix): dit zijn verplichtingen waarvan de kosten laag zijn en die ondernemers over het algemeen als goed werkbaar ervaren. Maatregelen om de regeldruk van deze verplichtingen te reduceren, zullen over het algemeen minder effect hebben. Een voorbeeld hiervan is het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet.
- **Hoge regeldrukkosten, goed werkbaar** (rechtsonder in de matrix): dit zijn verplichtingen met hoge regeldrukkosten, die toch als goed werkbaar worden beschouwd. Hoewel maatregelen voor vermindering minder merkbaar kunnen zijn, kunnen ze de financiële positie van het bedrijf versterken. Een voorbeeld binnen de chemische maakindustrie is het opstellen van de jaarrekening.
- **Lage regeldrukkosten, niet werkbaar** (linksboven in de matrix): dit zijn verplichtingen waarvan de kosten laag zijn, maar die als lastig of onwerkbaar worden ervaren. Dit kan komen door onduidelijkheid in de regelgeving of de slechte integratie met bedrijfsinformatie of -activiteiten. Het terugdringen van deze regeldruk zou merkbaar zijn omdat deze de ondernemerswerking en efficiëntie zou verbeteren. Een voorbeeld binnen de chemische maakindustrie is het voldoen aan eisen op gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen.

Figuur 14. Matrix regeldrukkosten versus werkbaarheid

- 1 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) minimalisatie aantonen/ berekenen/ meten
- 2 Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)
- 3 Toelating voor verkoop en gebruik van biociden
- 4 Het voldoen aan REACH-verplichtingen: het maken van VIB's en registreren van chemische stoffen
- 5 Het indelen en etiketteren van chemische mengsels
- 6 Keuringen van installaties
- 7 Het opstellen van de jaarrekening
- 8 Het laten keuren van arbeidsmiddelen
- 9 Het voldoen aan extra arbo-regels voor bedrijven die chemische stoffen in hun productieproces gebruiken boven de drempelwaarde (ARIE)
- 10 Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen

Per verplichting lichten we de onderliggende factoren van de regeldrukkosten en werkbaarheid toe, en komen met voorstellen voor vermindering

- Op de volgende pagina's lichten we de top 10 verplichtingen waar maatregelen voor regeldrukvermindering het meeste impact maken nader toe. Per verplichting beschrijven we welke wet- en regelgeving hieraan ten grondslag ligt.
- Daarnaast gaan we per verplichting in op de onderliggende factoren van de regeldrukkosten per jaar en de werkbaarheid. Op deze manier verklaren we waarom een verplichting hoge regeldrukkosten en/of een slechte werkbaarheid heeft. De regeldrukkosten per jaar zijn opgebouwd uit tijdsbesteding (aantal bestede uren vermenigvuldigd met het aantal handelingen per jaar), out-of-pocketkosten, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de mate waarin de verplichting als business-as-usual wordt gezien^a. De werkbaarheid is opgebouwd uit complexiteit, dienstverlening en doorlooptijd. Zie pagina 9 voor een definitie van de onderliggende factoren.
- Daarnaast komen we met een voorstel voor vermindering van de regeldruk, met toelichting op de haalbaarheid van het voorstel. Bij sommige verplichtingen lijkt een vermindering van de regeldruk relatief eenvoudig te realiseren ('laaghangend fruit'), bij andere verplichtingen is dit complexer, bijvoorbeeld omdat de verplichting direct voortkomt uit Europese regelgeving.

Noot: (a) Het interne uurtarief is op de volgende pagina's niet expliciet toegelicht als onderliggende factor van de regeldrukkosten, omdat deze slechts in zeer beperkte mate verklarend zijn voor de hoogte van de regeldrukkosten.

Voor het meten en berekenen van zeer zorgwekkende stoffen zijn ondernemers genoodzaakt externe adviseurs te betrekken

1 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) minimalisatie aantonen/ berekenen/ meten

- Bedrijven moeten aantonen dat zij de aanwezigheid en het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in hun processen minimaliseren. Dit kan door berekeningen en metingen om te voldoen aan de wetgeving en om het risico voor gezondheid en milieu te reduceren. Vergunningplichtige bedrijven moeten vermijdings- en reductieprogramma's (VRP) maken en eens in de vijf jaar richting bevoegd gezag rapporteren. *Wet: Omgevingswet (Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)), REACH-verordening (Verordening (EG) nr. 1907/2006).*

Regeldrukkosten (€ 71.111)

- **Tijdsbesteding (350 uur):** De tijdsbesteding omvat het meten en berekenen van ZZS om de aanwezigheid hiervan in het bedrijf te minimaliseren. Ondernemers moeten voortdurend de samenstelling van hun mengsels aanpassen om te voldoen aan de regelgeving, want de lijst met ZZS is dynamisch en verandert periodiek. Een mengsel dat als ZZS wordt bestempeld moet ook zo zijn aangemerkt op het veiligheidsinformatieblad (zie verplichting 4).
- **Out-of-pocketkosten (€ 50.000):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op externe deskundigen die de metingen en berekeningen uitvoeren en rapporten opstellen.
- **Business-as-usual (0%):** Ondernemers ervaren deze verplichting niet als bedrijfseigen. Zij geven aan dat ze extra personeel in dienst hebben genomen om te kunnen voldoen aan o.a. deze regelgeving. Daarnaast moeten ze externe deskundige inhuren om aan de verplichting te kunnen voldoen.

Werkbaarheid (redelijk tot slecht)

- **Complexiteit:** Om aan de verplichting te voldoen zijn ondernemers genoodzaakt externe deskundige in te huren om de metingen of berekeningen in het bedrijf uit te voeren. Ondernemers geven aan dat ze het gebruik van ZZS proberen te vermijden, om daarmee ook het moeten uitvoeren van verplichte metingen te beperken.
- Ondernemers geven aan dat niet alle ZZS meetbaar zijn omdat de juiste meetapparatuur niet voor handen is of omdat de ZZS concentraties in de praktijk zo laag zijn dat bij het meten al snel afwijkingen in de meetresultaten worden gevonden. Dit maakt dat het voldoen aan de verplichting niet altijd mogelijk is.
- **Dienstverlening:** Ondernemers geven aan dat het vinden van oplossingen voor minimalisatie van ZZS in samenwerking met de overheid (omgevingsdiensten) veel tijd kost. Dit vraagt om overleg met de omgevingsdienst om de vereisten te begrijpen en overeenstemming over de aanpak te bereiken. Ondernemers ervaren dat de overheid zelf ook zoekende is naar werkbare oplossingen voor het meten van ZZS.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Vanuit de Europese REACH verordening zijn er ongeveer 200 stoffen aangemerkt als SVHC^a. De Nederlandse overheid geeft invulling aan de Europese wet- en regelgeving door ca. 2.900 stoffen als ZZS en ca. 350 stoffen als potentiële ZZS te classificeren. Nederland kent daarmee het meest uitgebreide systeem voor ZZS-emissies¹. Bedrijven ervaren hierdoor een nationale kop op Europese regelgeving. Een vermindering van de regeldruk is mogelijk op de volgende wijze:
  - Onderzoek het inperken van het aantal ZZS. Het aantal ZZS volgt uit Nederlandse invulling van Europese regelgeving. Door het aantal ZZS in te perken vermindert de regeldruk voor ondernemers substantieel.
  - Bied handvatten voor hoe bedrijven de omvang van de ZZS kunnen bepalen. Ondernemers kunnen vaak niet voldoen aan de verplichting omdat het in kaart brengen van ZZS niet mogelijk of complex is. Met duidelijke richtlijnen van de overheid wordt het eenvoudiger om aan de verplichting te voldoen.
  - Mkb-ondernemers verwerken stoffen en mengsels in relatief kleine hoeveelheden. Breng meer proportionaliteit aan in de aanvaardbare emissies, zodat mkb's gericht kunnen investeren in ZZS-minimalisatie.

Noot: (a) Substances of very high concern.

Bron: (1) Zicht op chemische stoffen, Sterktes en zwaktes in het Nederlandse en Europese beleid. Dienst Analyse en Onderzoek, 2020.

Ondernemers hebben regelmatig te maken met langdurig zieke werknemers, de periode van doorbetaling (2 jaar) wordt als lang ervaren

2 Het doorbetalen van loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)

- Het loon doorbetalen bij ziekte van een werknemer, eventueel aangevuld met een verzekering voor langdurig verzuim. *Wet: Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Artikel 629 en Ziektewet.*

Regeldrukkosten (€ 56.356)

- **Tijdsbesteding (6 uur):** Ondernemers hebben loonbetalingssystemen. Bij langdurig ziekte van een werknemer vraagt dit van de ondernemer minimale administratieve handelingen.
- **Out-of-pocketkosten (€ 74.880^a):** De kosten komen voort uit het doorbetalen van loon van één langdurig zieke werknemer met een intern uurloon van € 39. Ondernemers geven aan vaak niet verzekerd te zijn voor langdurig verzuim. De kosten van de verzekering inclusief het eigen risico zouden niet opwegen tegen de kosten die ze nu kwijt zijn aan de doorbetaling van loon bij ziekte. De ondernemingen geven aan dat het voor hen financieel niet aantrekkelijk is om zich hiervoor te verzekeren.
- **Business-as-usual (25%):** De verplichting wordt slechts in beperkte mate als bedrijfseigen gezien. Ondernemers geven aan zich verantwoordelijk te voelen voor het welzijn van hun werknemers. Echter, ondernemers ervaren de verplichte periode waarover ze het loon moeten doorbetalen bij ziekte van een werknemer (gedurende 2 jaar voor minimaal 70%) als relatief lang.

Werkbaarheid (redelijk)

- **Complexiteit:** De ondernemers moeten bij een langdurig zieke werknemer altijd de Arbodienst betrekken. Daarnaast verandert de wet- en regelgeving rond dit onderwerp regelmatig, waardoor complex is bij te houden welke wet- en regelgeving van toepassing zijn.
- **Dienstverlening:** Bij een langdurig zieke werknemer wordt de Arbodienst betrokken. Ondernemers geven aan dat de processen traag verlopen en de dienst slecht bereikbaar is.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De ondernemers geven aan dat het aantal langdurig zieke werknemers toeneemt vanwege het verhogen van de AOW-leeftijd. Werknemers in de productie voeren bovendien fysiek werk uit, waardoor ze op hogere leeftijd sneller uitvallen en waardoor sneller sprake is van langdurige afwezigheid. Het verlagen van de AOW-leeftijd voor fysiek zware beroepen zou hierbij helpen. Daarnaast kan mogelijk meer worden ingezet op preventie, zodat langdurige uitval kan worden voorkomen.
- De periode waarin je een langdurig zieke werknemer als ondernemer moet (70%) doorbetalen is op dit moment 2 jaar. Voor deze periode moet ook een vervangende werknemer in dienst worden genomen. In andere EU-landen (zoals Duitsland) is deze periode 6 weken. Het verkorten van de periode waarin een ondernemer een langdurig zieke werknemer doorbetaalt, verlaagt de druk van de kosten langdurig zieke medewerkers op de realisatie van een onderneming. Daarnaast kunnen bedrijven hiermee competitief blijven met Europese concurrenten.

Noot: (a) De kosten voor vervangend personeel zijn hierin niet meegenomen.

Voor het gebruik van biociden moeten ondernemers elke 10 jaar een toelating aanvragen waarvan de kosten voor ondernemers te hoog zijn

3 Toelating voor verkoop en gebruik van biociden

- Voor het op de markt brengen en gebruiken van biociden moeten bedrijven een toelating aanvragen bij de bevoegde autoriteiten om te zorgen dat deze producten voldoen aan veiligheidseisen en effectief zijn. *Wet: Biocidenverordening (Verordening (EU) nr. 528/2012).*
- In Nederland doen ondernemers aanvragen voor toelating van biociden bij het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb).

Regeldrukkosten (€ 55.489)

- **Tijdsbesteding (91 uur):** De tijdsbesteding omvat het toelatings- en registratieproces die ondernemers moeten volgen om biociden op de markt te brengen. De doorlooptijd van het proces is wettelijk gezien maximaal drie jaar, vanwege de noodzakelijke dossiervorming en informatieverstrekking aan het Ctgb. Ondernemers geven aan dat dit in de praktijk vaak jaren langer duurt. Ondernemers die de biocide via leveranciers ontvangen hoeven dit proces niet door. Na tien jaar moet het proces opnieuw doorlopen worden.
- **Out-of-pocketkosten (€ 50.000):** De out-of-pocketkosten omvatten de kosten voor de toelating en de inhuur van externen om de juiste rapportages en adviezen te krijgen voor de toelating die eens in de tien jaar moet plaatsvinden. Bedrijven geven aan dat de kosten voor het toelatings- en registratieproces aan het begin van de tien jaar circa € 400.000 tot € 450.000 bedragen, maar kunnen oplopen tot € 3 miljoen. Naast de opstartkosten zijn er de jaarlijkse kosten om geregistreerd te blijven van circa € 10.000.
- **Business-as-usual (0%):** Ondernemers vinden het belangrijk om te voldoen aan hoge veiligheids- en kwaliteitsstandaarden. Echter zien zij de verplichte registratie en daaraan verbonden hoge kosten niet als bedrijfseigen.

Werkbaarheid (redelijk)

- **Complexiteit:** Ondernemers die conserveringsmiddelen en biociden op de markt brengen, hebben zeer gespecialiseerde kennis nodig voor de verplichte dossiervorming bij de aanvraag, bijvoorbeeld voor het uitvoeren van testen waarin wordt aangetoond dat het product/ de stof veilig is.
- Een aantal van de bij dit onderzoek betrokken ondernemers geven aan dat zij vanwege de hoge kosten voor toelating en productontwikkeling – waardoor mogelijk liquiditeitsproblemen kunnen ontstaan – bewust geen biociden (meer) produceren.
- **Dienstverlening:** De EU voorziet ondernemers van richtlijnen die verduidelijking geven aan de praktische invoering van de wet- en regelgeving. Ondernemers geven aan dat deze richtlijnen niet tijdig worden gepubliceerd, waardoor ze al zijn begonnen met de aanvraag en gedurende het proces aanpassingen moeten doen die voorkomen hadden kunnen worden.
- **Doorlooptijd:** De wettelijke maximale doorlooptijd van het beoordelen van een aanvraag door de Ctgb is drie jaar. Ondernemers geven aan dat dit in de praktijk vaak jaren langer duurt, met substantiële extra kosten tot gevolg.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De Nederlandse overheid kan zich binnen de Europese Unie inzetten om deze richtlijnen tijdig beschikbaar te stellen aan ondernemers, voorafgaand aan de invoering van nieuwe wet- en regelgeving. Zo werd in 2019 een richtlijn opgesteld voor de toelating van biociden, met specifieke eisen aan de omstandigheden waarin de werkzaamheid van desinfectiemiddelen moet worden aangetoond. Deze eisen werden van toepassing verklaard op al lopende toelatingsaanvragen, waardoor de beoordelingsvereisten tijdens het aanvraagproces veranderden. Dit leidde tot extra investeringen voor ondernemers, die vermeden hadden kunnen worden als de richtlijnen tijdig en volledig waren geweest.
- De doorlooptijd van het beoordelen van aanvragen door het Ctgb is langer dan wettelijk toegestaan en loopt verder op, zo blijkt uit een evaluatie uit 2021¹. Ook het Ctgb zelf benoemt doorlooptijd als speerpunt in hun meerjarenstrategie². Onderzoek met het Ctgb maatregelen om de doorlooptijd te verlagen.
- Ook het tussentijds aanpassen van de beoordelingsprocedures van stoffen leidt tot vertraging en extra handelingen voor ondernemers. Nederland kan zich ervoor inzetten om dit te voorkomen door hier in EU-verband afspraken over te maken.

De frequente herziening van REACH-verplichtingen zorgt voor een hoge regeldruk in de sector

4 Het voldoen aan REACH-verplichtingen: het maken van VIB's en registreren van chemische stoffen

- Europese stoffenwetgeving REACH (Registratie, Evaluatie, Autorisatie en Restrictie van Chemische stoffen) is erop gericht mens en milieu tegen de risico's van chemische stoffen te beschermen. Dit omvat onder andere het maken van veiligheidsinformatiebladen (VIB's), het aanvragen van autorisaties, het voldoen aan REACH-restricties en het registreren van chemische stoffen.

Regeldrukkosten (€ 48.155)

- **Tijdsbesteding (650 uur):** De tijdsbesteding omvat het registreren van chemische stoffen conform (aangepaste/nieuwe restricties van) REACH, het aanpassen van de eigenschappen en classificering van stoffen en mengsels die de (downstream)ondernemers van leveranciers ontvangen in de eigen software- en productiesystemen en het actueel houden van de bijbehorende veiligheidsinformatiebladen. Ondernemers geven aan hiervoor specifiek personeel in dienst te hebben om deze aanpassingen bij te houden en door te voeren in de systemen en productie.
- **Out-of-pocketkosten (€ 25.000):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op de externe deskundigen die betrokken moeten worden om de stoffen op juiste wijze te registreren en de softwarepakketten die hiervoor nodig zijn.
- **Business-as-usual (25%):** De verplichting wordt niet als bedrijfseigen gezien. Ondernemers geven aan dat juiste omgang en verwerking van stoffen en mengsels onderdeel is van hun primair proces, maar dat ze nu extra personeel in dienst hebben genomen om te kunnen voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit REACH.

Werkbaarheid (redelijk)

- **Complexiteit:** Fabrikanten en leveranciers moeten in de gehele toeleveringsketen informatie verstrekken over de risico's van stoffen en de manier waarop de stoffen moeten worden gehanteerd. Downstreamgebruikers dienen op hun eigen locatie het veilig gebruik toe te passen en relevante informatie aan hun leveranciers en klanten door te geven. Voor naleving van deze REACH-verplichtingen schakelen ondernemers voor de registratie van stoffen en mengsels de hulp van externe adviseurs in.
- REACH-regelgeving wordt steeds specifiek en strikter, wat enerzijds bijdraagt aan een eenduidige uitvoering van de verplichtingen, maar anderzijds de wetgeving ook omvangrijk en complex maakt. Dat betekent meer stoffen om te registreren, maar ook meer kenmerken waarop geregistreerd moet worden. Ondernemers geven aan dat het bijhouden hiervan veel tijd kost, en de constante veranderingen slecht bij te houden zijn.
- **Dienstverlening:** Ondernemers ervaren vanuit de overheid weinig ondersteuning om het proces van het registreren van chemische stoffen te vereenvoudigen^a. Vanuit de EU bestaat een eerste versie van een grondstoffenplatform. Deze bestaat sinds 2024, de ondernemers hebben hier nog weinig ervaring mee.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Sinds de invoering van de REACH in 2007 zijn elk jaar nieuwe stoffen toegevoegd en restricties doorgevoerd. Ondernemers plannen vooruit om tijdig aan de wijzigingen te voldoen. Om de aanpassingen goed door te voeren stelt de EU richtlijnen op voor de uitvoering. Echter, ondernemers geven aan dat deze richtlijnen vaak te kort voor de invoering worden gepubliceerd, waardoor zij de wijzigingen al op eigen interpretatie doorvoeren. Dit zou voorkomen kunnen worden door de richtlijnen eerder beschikbaar te maken. Hierdoor hoeven ondernemers niet zelf stappen te ondernemen die later mogelijk overbodig blijken, wat tijd en kosten bespaart en de regeldruk verlaagt.
- Naast tijdige publicatie van EU-richtlijnen kan het creëren van onderscheid in implementatietermijnen tussen bedrijven in de chemische maakindustrie en grondstofleveranciers de regeldruk verminderen, vooral in situaties waarin deze bedrijven afhankelijk zijn van informatie van de leveranciers.
- Het verder digitaliseren van veiligheidsinformatiebladen biedt volgens ondernemers grote kansen om de regeldruk te verminderen. Dit voorkomt het handmatig invoeren van gegevens. Nederland kan dit in EU-verband hoger op de agenda zetten.

De frequente wijzigingen in de indeling van stoffen en mengsels volgens de CLP veroorzaken aanzienlijke regeldruk voor ondernemers

5 Het indelen en etiketteren van chemische mengsels

- Het indelen en etiketteren van chemische stoffen en mengsels houdt in dat bedrijven chemicaliën correct classificeren volgens hun gevaren en geschikte waarschuwingslabels aanbrengen. Dit zorgt ervoor dat gebruikers op de hoogte zijn van de gevaren en de juiste veiligheidsmaatregelen kunnen nemen. *Wet: Classification, Labelling and Packaging (CLP)-Verordening (Verordening (EG) nr. 1272/2008).*

Regeldrukkosten (€ 44.582)

- Tijdsbesteding (650 uur):** De tijdsbesteding omvat het verzamelen en verwerken van de juiste gegevens van de stoffen in de mengsels. Daarnaast moeten de etiketten van de producten hierop worden aangepast. De verplichting wijzigt minstens een keer per jaar. Dit vraagt bij iedere wijziging om aanpassingen in de systemen, de etiketten en de veiligheidsinformatiebladen. Dit resulteert in tijdsinvesteringen in het gehele productieproces. De ondernemers geven aan hiervoor gericht personeel in dienst te hebben om deze aanpassingen te kunnen doorvoeren in de systemen
- Out-of-pocketkosten (€ 5.375):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op softwarepakketten waarin de registratie en kenmerken van de stoffen en mengsels worden bijgehouden en op de externe deskundigen die hierbij betrokken moeten worden.
- Business-as-usual (0%):** Ondernemers geven aan dat ze extra personeel in dienst hebben genomen om te kunnen voldoen aan o.a. deze regelgeving. Daarnaast kost het bijhouden van de wijzigingen in de wet- en regelgeving relatief veel tijd.

Werkbaarheid (redelijk tot slecht)

- Complexiteit:** De wetgeving verandert frequent en breidt zich steeds verder uit. Sinds 2008 zijn er ongeveer 21 herzieningen doorgevoerd, elk met aanpassingen voor 20 tot 40 stoffen en mengsels. Dit betekent niet alleen dat meer stoffen moeten worden geclassificeerd, maar ook dat de classificatiecriteria toenemen. Na elke herindeling moeten ook de etiketten worden aangepast, wat leidt tot onderbrekingen in de productie. Voor ondernemers is het bijhouden en implementeren van deze herzieningen een doorlopend proces. Zij ervaren echter dat de uitgebreide informatie op het etiket nauwelijks toegevoegde waarde heeft voor de consument, die vaak niet in staat is om de technische details te begrijpen. Dit constante aanpassen van etiketten lijkt daardoor onevenredig belastend.
- Dienstverlening:** Ondernemers ervaren geen tot weinig ondersteuning vanuit de overheid^a. De ondersteuning die ze zouden verwachten betreft het verstrekken van eenduidige richtlijnen en aanspreekpunten waar de ondernemers hun vragen over de indeling van de stoffen kunnen stellen.
- Doorlooptijd:** Door de constante verandering hebben de meeste ondernemers hiervoor een vaste fte in dienst genomen.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Een voorgestelde oplossing is het opzetten van een centrale databank met gegevens over stoffen, waaruit ondernemers de benodigde informatie kunnen downloaden en integreren in hun eigen systemen en recepturen. Momenteel onderhouden ondernemers afzonderlijke databases met dezelfde gegevens. Door deze informatie te centraliseren, kunnen ondernemers aanzienlijk tijd besparen.
- Ondernemers hechten waarde aan het goed informeren van consumenten over hun producten, door relevante en begrijpelijke informatie te verstrekken. De regeldruk kan worden verlaagd door gezamenlijk, met betrokkenheid van de overheid, ondernemers en consumenten, te onderzoeken welke informatie essentieel is om op etiketten te vermelden. Daarbij kan de overheid in samenwerking met bedrijven zich inzetten om de mogelijkheden van een digitaal etiket te onderzoeken. Overige informatie kan worden opgenomen in de veiligheidsinformatiebladen die bij de producten worden geleverd. Dit vermindert de noodzaak van frequente aanpassingen aan etiketten en waarborgt dat consumenten toegang hebben tot de juiste informatie.

Ondernemers ervaren hoge regeldrukkosten door verplichte, frequente keuringen, ondanks eigen investeringen in goed onderhoud van installaties

Noot: vanwege de samenhang/overlap tussen de twee verplichtingen worden deze in de analyse gezamenlijk behandeld.

6 Keuringen van installaties

8 Het laten keuren van arbeidsmiddelen

- Zorgen dat installaties, zoals elektrische systemen, periodiek gekeurd worden om veiligheid en naleving van regelgeving te waarborgen (verplichting 6). *Wet: Arbeidsomstandighedenbesluit, Hoofdstuk 3 en 7*
- Regelmatig laten inspecteren van gereedschappen en machines om de veiligheid te waarborgen (verplichting 8). *Wet: Arbeidsomstandighedenbesluit, Hoofdstuk 7.*

Regeldrukkosten (verplichting 6: € 42.837; verplichting 8 € 33.643)

- **Tijdsbesteding (verplichting 6: 60 uur; verplichting 8: 31 uur):** De tijdsbesteding omvat het aanvragen en begeleiden van periodieke keuringen door erkende keuringsbedrijven, en het initiëren van de nodige aanpassingen.
- **Out-of-pocketkosten (verplichting 6: € 40.625; verplichting 8: € 32.500):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op externe onafhankelijke keuringen die uitgevoerd moeten worden en de aanpassingen aan de installaties als gevolg daarvan.
- **Business-as-usual (verplichting 6: 50%; verplichting 8: 0%):** De verplichting wordt als gedeeltelijk bedrijfseigen gezien. Ondernemers geven aan het belangrijk te vinden dat de installaties aan de eisen voldoen. Het onderhoud zouden ondernemers zelf uitvoeren zonder de huidige wet- en regelgeving: de onafhankelijke keuringen zijn niet business-as-usual. Ondernemers geven aan dat additionele keuring naar onderhoud en voortijdige vervanging van arbeidsmiddelen niet uitgevoerd zou worden als de verplichting niet zou bestaan.

Werkbaarheid (verplichting 6: redelijk; verplichting 8: redelijk tot goed)

- **Complexiteit:** De ondernemers kunnen de keuringen niet zelfstandig uitvoeren. Hiervoor moeten externen worden ingehuurd.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** Ondernemers geven aan dat de doorlooptijd en frequentie voor keuringen van verschillende installaties en arbeidsmiddelen variëren. Zo moeten brandmeld- en blusinstallaties twee keer per jaar onafhankelijk gekeurd worden. Voor vloeren, leidingwerk en elektra gelden andere keuringsfrequenties. Deze frequenties worden bepaald op basis van risico-inventarisaties, de gebruiksintensiteit van de installaties en de eisen die in de vergunningen zijn vastgelegd.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Ondernemers geven aan dat de regeldruk kan worden verlaagd door keuringen in bundels uit te voeren. Door de frequentie, tijdsbesteding en de uitvoerende instanties van keuringen te evalueren, kan worden onderzocht hoe deze efficiënter kunnen worden georganiseerd en beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Dit zou bijvoorbeeld mogelijk zijn door keuringsdiensten nauwer te laten samenwerken, waardoor dubbele keuringen en herhaalde informatieverstrekking kunnen worden voorkomen. Dit zal zowel tijd besparen die aan keuringen moet worden besteed als kosten verlagen door minder externe partijen in te hoeven huren voor de uitvoering en rapportage van keuringen.

Door de grensbedragen voor de verplichting te verhogen, hoeven de kleine ondernemers minder tijd en kosten aan de jaarrekening te besteden

7 Het opstellen van de jaarrekening

- Jaarlijks een financiële verantwoording opstellen bestaande uit balans, winst- en verliesrekening en toelichting, en deze deponeren bij de Kamer van Koophandel. *Wet: Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9, Artikel 210 en 394.*

Regeldrukkosten (€ 39.085)

- **Tijdsbesteding (95 uur):** De tijdsbesteding omvat het opstellen en controleren van de jaarrekening en het uitbesteden aan een externe partij. Deze inspanningen vereisen veel tijd en betrokkenheid van de ondernemer. Daarnaast wordt tijd besteed aan het verzamelen van de gegevens en informatie over de financiën van de onderneming.
- **Out-of-pocketkosten (€ 70.000):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op de externe accountant die helpt bij het opstellen en controleren van jaarrekeningen.
- **Business-as-usual (50%):** Ondernemers geven aan dat de jaarrekening ook zonder de verplichting zou worden opgesteld. Echter, zou de jaarrekening minder gedetailleerd zijn zonder de verplichting.

Werkbaarheid (redelijk tot goed)

- **Complexiteit:** De ondernemers moeten door een externe accountant de jaarrekening laten controleren.
- **Dienstverlening:** De overheid stelt enkele hulpmiddelen ter beschikking voor het opstellen van een jaarrekening. De Kamer van Koophandel, Belastingdienst en Ondernemersplein hebben stappenplannen, rekentools en trainingen beschikbaar. Daarnaast stimuleert de overheid het gebruik van Standard Business Reporting voor het digitaal deponeren van jaarrekeningen bij de KvK.
- **Doorlooptijd:** Dit is een jaarlijks terugkerende verplichting.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Vanaf een omzet groter dan € 15 miljoen en meer dan 50 fte (middelgrote ondernemingen) zijn de vereisten voor de jaarrekening uitgebreider. De meeste chemische mengbedrijven zitten net boven deze grens. Dit betekent onder andere dat ze een volledige balans en winst- en verliesrekening moeten publiceren in plaats van een verkorte. Daarnaast moeten ze een directieverslag opstellen en een externe accountant de jaarrekening laten controleren. Onder bovenstaande grensbedragen hoeft dat niet. De bovengrens van middelgrote ondernemingen ligt bij € 50 miljoen en 250 fte. Sinds begin 2024 zijn deze grenswaarden met 25% verhoogd. Voor de meeste chemische mengbedrijven heeft dit net geen verschil gemaakt. Het zou mkb-bedrijven helpen als de grens voor middelgrote bedrijven hoger ligt. Daarmee hoeven middelgrote ondernemers in mindere mate aan de verplichting te voldoen waarmee ze tijd en kosten kunnen besparen.

De ARIE is een nieuwe recent herziene regeling en veroorzaakt regeldruk door vereiste aanvullende rapportage en het trainen van medewerkers

9 Het voldoen aan extra arbo-regels voor bedrijven die chemische stoffen in hun productieproces gebruiken boven de drempelwaarde (ARIE)

- Bedrijven die chemische stoffen gebruiken in hun productieproces moeten voldoen aan aanvullende Arbo regels die specifiek zijn voor het werken met gevaarlijke stoffen. Dit omvat veiligheidsmaatregelen, risico-inventarisatie en het verstrekken van persoonlijke beschermingsmiddelen.
- De ARIE-regeling is een Nederlandse verplichting voor bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken. ARIE staat voor aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie, onderdeel van de Arboret. Voor ARIE-plichtige bedrijven gelden zwaardere eisen dan de standaard RI&E. Zo moeten ze een veiligheidsbeheersysteem en een intern noodplan hebben. *Wet: Arboret en ARIE-regeling.*

Regeldrukkosten (€ 26.643)

- **Tijdsbesteding (180 uur):** De tijdsbesteding omvat het volgen van trainingen en opleidingen in verband met de veiligheidsmaatregelen. Het uitvoeren van een risico-inventarisatie en stoffeninventarisatie. De regeling is vrij nieuw. Dat betekent dat er veel tijd gaat zitten in het begrijpen van de regelingen en maatregelen nemen om hieraan te voldoen. Daarnaast moet een rapport worden opgesteld.
- **Out-of-pocketkosten (€ 15.786):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op de externe adviseurs die controles uitvoert en ondersteunt met het invullen van de formulieren.
- **Business-as-usual (0%):** Ondernemers geven aan dat een groot deel van deze informatie al in de RI&E wordt uitgevraagd. Het is een tijd investering waarvoor specifiek personeel is aangenomen. Voor de invoering van de regeling voerden de ondernemers deze handelingen niet uit, daarom is het 0% business-as-usual.

Werkbaarheid (redelijk tot slecht)

- **Complexiteit:** Deze regeling vraagt in de ogen van de ondernemers een grote tijdsinvestering van de ondernemers. Daarnaast moeten softwarepakketten worden aangeschaft die helpen de veiligheid te monitoren om te voldoen aan de regeling. Ook is vaak een externe adviseur nodig die ondersteunt bij het uitvoeren van de controles en invullen van de rapporten.
- **Dienstverlening:** Ondernemers ervaren deze regeling als ingewikkeld. De overheid ondersteunt niet of nauwelijks in de uitvoering van de regeling. Vanuit de arbodienst ervaren de ondernemers wisselende focuspunten, waardoor het lastig is om de verbeteringen door te voeren.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Ondernemers geven aan dat de toegevoegde waarde van de ARIE naast de RI&E in hun ogen niet in proportie is met de regeldrukkosten die zij ervaren. De ARIE wordt ervaren als nieuwe handeling waarmee geen nieuwe gevaren worden gedekt. De regeldruk kan worden verminderd door kritisch te zijn op de bruikbaarheid van de inzichten van de ARIE naast de RI&E. Een aanpassing aan de RI&E voor chemische stoffen kan helpen om het veiligheidsdoel van ARIE te bereiken zonder extra regelgeving^a.

Noot: (a) In dit onderzoek is de overlap tussen ARIE en RI&E niet geanalyseerd.

Ondernemers vinden een veilige opslag belangrijk, verkleinen van verschillen in regelgeving tussen regio's kan kosten verlagen

10 Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen

- Bedrijven moeten voldoen aan specifieke eisen voor de veilige opslag van gevaarlijke en brandbare stoffen, zoals de juiste opslagfaciliteiten en -omstandigheden om risico's te minimaliseren. *Wet: Omgevingswet en publicatiereeks gevaarlijke stoffen.*

Regeldrukkosten (€ 14.441)

- **Tijdsbesteding (129 uur):** De ondernemers geven aan dat ze veel tijd besteden aan het opzetten en inrichten van de opslag. De grootste tijdsinvestering ligt echter vooral in het uitvoeren van onderhoud en keuringen. Vooral het controleren of ze voldoen aan de eisen voor opslag vergt veel tijd. De initiële tijdsbesteding voor het (laten) bouwen van een goede opslag duurt enkele jaren, daarna ligt de tijdsinvestering vooral in het onderhoud ervan.
- **Out-of-pocketkosten (€ 50.000):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op het (laten) keuren van faciliteiten, controle van opslagcondities, naleving van ADR-voorschriften en investeringen in speciale opslagplaatsen en installaties. De afschrijving vindt over 10 tot 30 jaar plaats.
- **Business-as-usual (75%):** Ondernemers geven aan dat het onderdeel is van de bedrijfsvoering dat ze voldoen aan goede opslag voor hun producten. Zonder de verplichting zouden ze een aantal investeringen niet doen en minder frequent keuren en controleren, maar wel de normen en 'best practice' voor veilige opslag volgen, zoals verzekeraars dat meestal ook eisen.

Werkbaarheid (redelijk)

- **Complexiteit:** Ondernemers moeten de eisen goed bijhouden en laten keuren. Dit kunnen ze voor een groot deel zelf. Daarnaast ervaren ondernemers de te hanteren eisen soms als onduidelijk. Zo wordt bij ADR 9 een ondergrens van 1.000 kilogram gehanteerd vanuit de Bal (Besluit activiteiten leefomgeving) en 250 kilogram vanuit Arbeidsveiligheid¹. Ondernemers geven aan dat het veel tijd kost om te onderzoeken hoe deze regelgeving toe te passen.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Hoewel de regelgeving nationaal is, kunnen lokale of regionale overheden de naleving van de voorschriften op verschillende manieren handhaven, afhankelijk van lokale wetgeving, bouwvoorschriften, milieubeleid of regionale initiatieven. De lokale brandweer of omgevingsdiensten kunnen aanvullende eisen stellen of controles uitvoeren, gebaseerd op specifieke lokale risico's. Het vereenvoudigen en harmoniseren van de vereisten en voorschriften voor opslagfaciliteiten op nationaal niveau kan helpen de regeldruk voor ondernemers te verminderen.

Bron: (1) Publicatiereeks gevaarlijke stoffen 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, 2023.

8.

Conclusie

Vermindering van regeldruk in chemische maakindustrie mogelijk door terughoudendheid in wijzigingen aan wet- en regelgeving

Ondernemers in de chemische maakindustrie begrijpen dat in hun sector uitgebreide wetgeving voor veiligheid van medewerkers, consumenten en milieu geldt. De installaties waar medewerkers mee werken moeten veilig zijn, en gebruik en emissie van zeer zorgwerkende stoffen moet minimaal zijn. Momenteel ervaren ondernemers in de chemische maakindustrie echter op verschillende vlakken toenemende regulering wat de uitvoering van het vak lastig maakt. Door hoge regeldrukkosten worden ondernemers in het mkb steeds meer gedwongen noodzakelijke keuzes en afwegingen te maken in de productie en het mengen van stoffen. Zo zijn het produceren of mengen van schimmelwerende producten of het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen vanwege de hoge kosten voor toelating, metingen, en controles steeds meer voorbehouden aan de grote bedrijven.

De belangrijkste aanbevelingen voor vermindering van de regeldruk in de chemische maakindustrie zijn:

- **Wees terughoudend met de Nederlandse invulling van Europese regelgeving.** Een deel van de verplichtingen voor de chemische maakindustrie is afkomstig uit Europese wet- en regelgeving, zoals REACH. Bedrijven ervaren in een aantal van de gevallen dat de Nederlandse overheid de eisen voor de ondernemers verhoogt. Een voorbeeld hiervan zijn de ca. 2.900 zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en 350 potentiële ZZS, die de Nederlandse overheid classificeert volgens de REACH-verordening. Dit beleid is de Nederlandse invulling van Europese regelgeving. Ondernemers ervaren hoge regeldrukkosten bij deze verplichting vanwege de metingen die veelal door externe adviseurs uitgevoerd moeten worden. Dit zorgt mogelijk voor concurrentienadelen met ondernemers in andere Europese landen.
- **Probeer invloed uit te oefenen bij de EU voor tijdige publicatie van richtlijnen zodat ondernemers voldoende tijd hebben om aan de hand van de richtlijnen de wetwijzigingen door te voeren.** Ondernemers ervaren hoge regeldruk door de wijzigingen in wet- en regelgeving waarop systemen en processen aangepast moeten worden. De richtlijnen voorzien de ondernemers van achtergrondinformatie en voorlichting over de juiste doorvoering van de wijzigingen. Voorbeelden hiervan zijn het registreren van chemische stoffen en mengsels en de toelating van biociden. Voor de eerste regelgeving geldt dat elk jaar minimaal één aanpassing wordt doorgevoerd. Om deze handelingen juist te kunnen uitvoeren moeten externe deskundigen betrokken worden. Daarnaast moeten systemen en processen worden aangepast en in sommige gevallen recepturen van de mengsels. Ondernemers geven aan dat ze tijd nodig hebben om dit voor te bereiden. De richtlijnen die vanuit

de EU worden aangereikt komen vlak voor de implementatie of als de regeling al loopt beschikbaar, terwijl de bedrijfsvoering vereist dat het doorvoeren van wijzigingen en nodige investeringen tijdig in gang worden gezet. Als de richtlijnen bij de vooraankondiging van de wijziging beschikbaar komen, kan een onnodige tijds- en geldinvestering in bijvoorbeeld extern advies voorkomen worden. Daarnaast kan het creëren van onderscheid in implementatietermijnen tussen bedrijven in de chemische maakindustrie en grondstofleveranciers de regeldruk verminderen, vooral in situaties waarin deze bedrijven afhankelijk zijn van informatie van leveranciers.

- **Evalueer de noodzaak, effectiviteit en proportionaliteit van wet- en regelgeving die voor veel regeldruk zorgt en als slecht werkbaar wordt ervaren. Overweeg op basis van de uitkomsten van de evaluatie het schrappen of aanpassen van wetgeving.** Ondernemers geven aan dat de toegevoegde waarde van nieuwe wet- en regelgeving in hun ogen niet proportioneel is met de regeldrukkosten die zij ervaren, zoals de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie (ARIE). De ARIE wordt ervaren als nieuwe, extra handeling waarmee geen nieuwe gevaren worden gedekt. De regeldruk kan verminderd worden door kritisch te zijn op de bruikbaarheid van de inzichten van bestaande wet- en regelgeving voor nieuwe richtlijnen. En in geval toch sprake is van nieuwe wetgeving, overweeg om tools, formats en handleidingen beschikbaar te stellen zodat ondernemers zelf kunnen voldoen aan de wet, zonder gebruik te hoeven maken van externe deskundigen.
- **Uniformeer van de keuringen van arbeidsmiddelen, installaties en opslag.** Door de controles van de verschillende instanties te uniformeren en beter op elkaar te laten aansluiten, vermindert dubbel werk en worden de keuringen voorspelbaarder. De ondernemers hoeven minder vaak externe partijen in te huren om rapportages op te stellen en keuringen uit te laten voeren. Dit bespaart tijd en geld, wat de regeldrukkosten zal verlagen.

Voorgaande aanbevelingen hebben met name betrekking op sectorspecifieke verplichtingen. De (gemiddelde jaarlijkse) regeldrukkosten als gevolg van verplichtingen die gelden voor alle werkgevers en ondernemers zijn in de chemische maakindustrie relatief laag. Veel handelingen hiervan worden gezien als normale bedrijfsvoering. Voor de sectoroverstijgende verplichtingen moeten de ondernemers vaak onafhankelijke keuringen of metingen uit laten voeren of rapportages op laten stellen. Dit brengt substantiële kosten met zich mee. Vanwege het structurele karakter van deze verplichtingen is het onvermijdelijk dat ondernemers regeldruk ervaren van deze wet- en regelgeving.

Europese herziening REACH, ESPR en CPR, uitbreiding CSRD en wijziging van ZZS-regelgeving verhogen naar verwachting de regeldruk in de sector

Op het moment wordt door de Europese en nationale overheid beleidsvoornemens verder uitgewerkt die voor mkb-ondernemers in de chemische maakindustrie mogelijk een toename van de regeldruk tot gevolg heeft. We noemen hieronder enkele relevante wet- en regelgeving die de komende jaren van kracht gaan of waarover wordt gesproken.

- **Herziening REACH^{1, 2}:** Een van de nieuwe concepten waar als gevolg van de Europese Green Deal over wordt gesproken, is de Mixture Assessment Factor, die als doel heeft gecombineerde blootstellingen te verminderen door de maximaal toegestane concentratie van een gevaarlijke stof in een mengsel te verlagen. Daarnaast wordt de 'generic approach to risk management' (GRA) besproken, waarbij een generiek verkoopverbod aan consumenten en professionals voor bepaalde stofcategorieën op basis van inherent gevaar wordt voorgesteld in plaats van risico (blootstelling). Tevens wordt overwogen om bepaalde stoffen alleen voor essentieel gebruik toe te staan. Deze wijzigingen vereisen mogelijk dat producenten van chemische stoffen en mengsels hun productformuleringen aanpassen of bepaalde producttypen van de markt halen.
- **Herziening Ecodesign-verordening (ESPR) en Bouwproductenverordening (CPR)^{3,4}:** Beide herzieningen hebben tot doel duurzame producten de norm te maken. Met deze wetgeving wordt het mogelijk voor wetgevers om specifieke duurzaamheidseisen op te leggen aan bepaalde productgroepen. Ook productgroepen binnen de chemische maakindustrie, zoals detergents, verf, lijmen en kittens, worden ook door de wetgever genoemd. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld ook het opstellen van een uitgebreide Declaration of Performance and Conformity (DoPC) voor bouwproducten. Hierdoor moeten mengsels worden getest door erkende testinstituten ('notified bodies') om te bevestigen dat ze voldoen aan de Europese normen. De kosten voor deze testen bedragen tussen de € 15.000 en € 25.000 per product en hebben meestal een geldigheid van vijf jaar. Daarnaast introduceren deze wetgevingen ook het verplichte digitaal productpaspoort.
- **Uitbreiding CSRD en invoering CSDDD^{4,5}:** De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) vereist dat bedrijven verslag uitbrengen over de impact van hun bedrijfsactiviteiten op het milieu en de maatschappij. Onderdeel hiervan is dat bedrijven verplicht zijn de impact van hun volledige waardeketen in kaart te brengen.

Vanuit de sector wordt verwacht dat dit voor steeds meer bedrijven binnen de sector een impact zal hebben. Daarnaast is vanaf 25 juli 2024 de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) van kracht. Deze richtlijn verplicht bedrijven om grondig onderzoek te doen naar de impact op mensenrechten en het milieu in de gehele waardeketen.

- **ZZS in afval⁶:** Per 1 juli 2025 treedt een wijziging van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen in werking. Deze wijziging verplicht bedrijven met een milieuvergunning om aan hun afvalverwerkers de namen te verstrekken van de ZZS die genoemd staan in (i) hun milieuvergunning en (ii) documenten met betrekking tot hun Vermijdings- en reductieprogramma (VRP) voor emissies van ZZS. Ook kunnen metingen verplicht zijn wanneer de verwerker en het bevoegd gezag dit nodig achten om emissiebeperkende maatregelen vast te stellen voor de afvalstroom en het verwerkingsproces. De extra documentatie en metingen zullen toename van regeldruk tot gevolg hebben.

Bron: (1) Revision of the regulation on the registration, evaluation, authorisation and restriction of chemicals (REACH), Europees Parlement, 2024. (2) Mengend Nederland, 2024. (3) New EU sustainability rules explained: Ecodesign Regulation FAQs, Europese Commissie, 2024. (4) Declaration of Performance and CE marking, Europese Commissie. (5) Duurzaamheidsrapportage CSRD: dit betekent het voor jou, Kamer van Koophandel, 2024. (6) Corporate sustainability due diligence, Europese Commissie, 2024. (6) Besluit van 11 april 2024 tot wijziging van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

9.

Bijlage

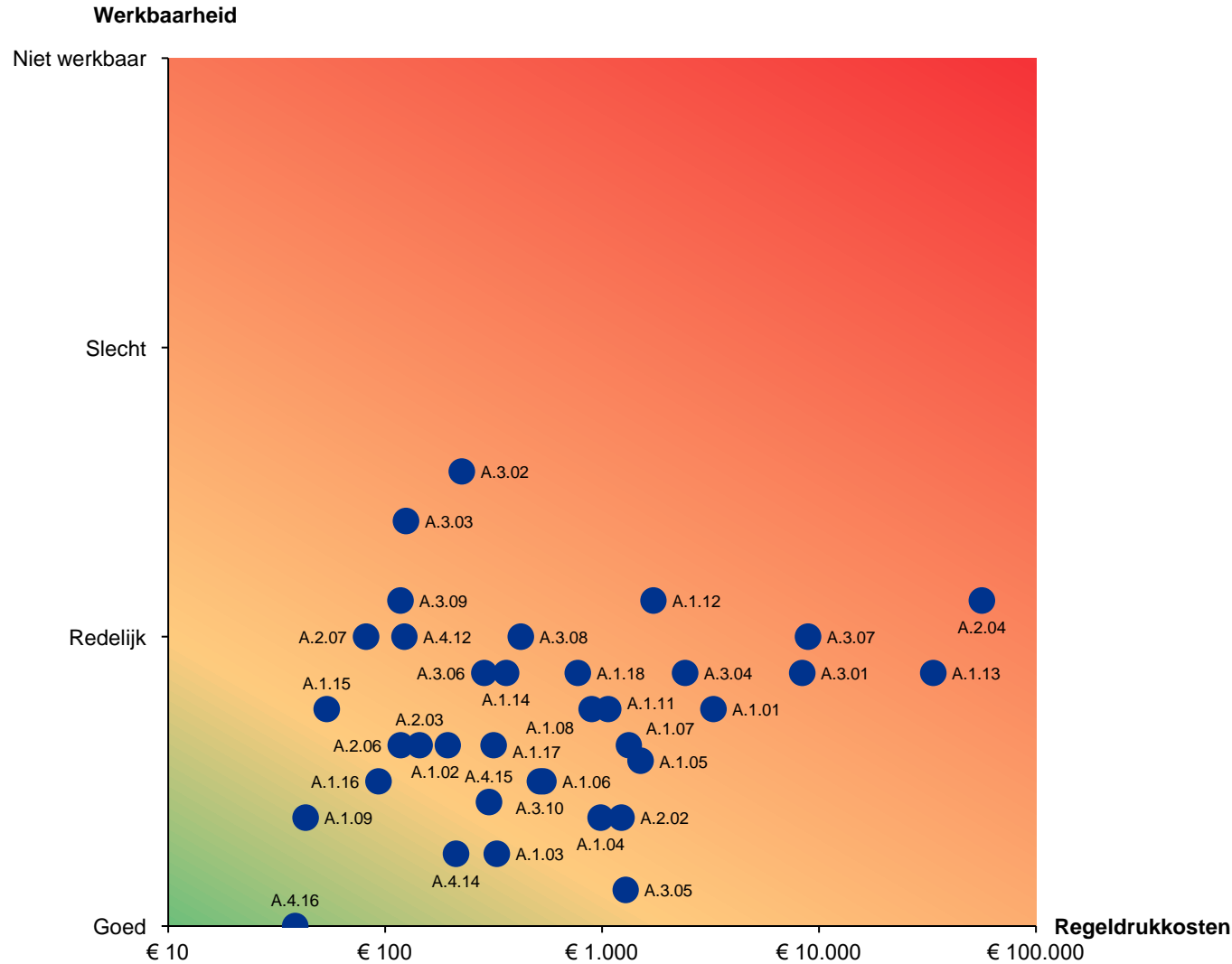
Totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: werkgeversverplichtingen (1/2)

Nr.	Handelingen	Tijdsbesteding in uren per jaar	Uurtarief	Out-of-pocket-kosten	Business-as-usual	Regeldruk indicatorbedrijf	Werkbaarheid
A.	Werkgeversverplichtingen						
A-1	Gezondheid en veiligheid op het werk						
A.1.01	Het uitvoeren van een Risico-inventarisatie en -Evaluatie	41	€ 86	€ 3.046	50%	€ 3.265	1,8
A.1.02	Het meewerken aan inspecties van de Nederlandse Arbeidsinspectie	9	€ 86	€ 0	75%	€ 195	1,6
A.1.03	Het aanwijzen van een preventiemedewerker	8	€ 60	€ 150	50%	€ 328	1,3
A.1.04	Het voorlichten over en toezien op de te verrichten werkzaamheden	65	€ 60	€ 0	75%	€ 986	1,4
A.1.05	Aanstellen coördinator uitvoeringsfase	35	€ 86	€ 0	50%	€ 1.505	1,6
A.1.06	Het voeren van overleg over het arbobeleid	25	€ 86	€ 0	75%	€ 538	1,5
A.1.07	Het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	23	€ 44	€ 4.333	75%	€ 1.330	1,6
A.1.08	Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	40	€ 60	€ 1.200	75%	€ 896	1,8
A.1.09	Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	2	€ 86	€ 0	75%	€ 43	1,4
A.1.10	Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen	8	€ 37	€ 8.333	100%	€ 0	1,6
A.1.11	Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken	11	€ 37	€ 1.747	50%	€ 1.069	1,8
A.1.12	Het uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek	11	€ 60	€ 1.644	25%	€ 1.726	2,1
A.1.13	Het laten keuren van arbeidsmiddelen	31	€ 37	€ 32.500	0%	€ 33.643	1,9
A.1.14	Het hebben van een veiligheidsformatieblad voor gevaarlijke stoffen	24	€ 60	€ 0	75%	€ 362	1,9
A.1.15	Het melden van arbeidsongevallen met personeel	2	€ 60	€ 0	50%	€ 54	1,8
A.1.16	Het bijhouden van een ongevallenregistratie	4	€ 44	€ 0	50%	€ 93	1,5
A.1.17	Maatregelen nemen om gehoorschade te voorkomen	7	€ 37	€ 1.000	75%	€ 317	1,6
A.1.18	De werkgever is verantwoordelijk voor het nemen van de juiste beheersmaatregelen	18	€ 86	€ 0	50%	€ 774	1,9
A-2	Werktijden en sociale zekerheid						
A.2.01	Het afdragen van premies aan de pensioenuitvoerder	24	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,1
A.2.02	Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	60	€ 44	€ 2.304	75%	€ 1.229	1,4
A.2.03	Het maken van afspraken rondom zwangerschapsverlof en bijhouden van de administratie	7	€ 44	€ 0	50%	€ 144	1,6
A.2.04	Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	6	€ 44	€ 74.880	25%	€ 56.356	2,1
A.2.05	Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	11	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,5
A.2.06	Het aanvragen van betaald ouderschapsverlof voor een werknemer	5	€ 44	€ 0	50%	€ 118	1,6
A.2.07	Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	3	€ 44	€ 0	25%	€ 82	2,0
A.2.08	Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	96	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,3

Totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: werkgeversverplichtingen (2/2)

Nr.	Handelingen	Tijdsbesteding in uren per jaar	Uurtarief	Out-of-pocket-kosten	Business-as-usual	Regeldruk indicatorbedrijf	Werkbaarheid
A.	Werkgeversverplichtingen						
A-3	Arbeidsbescherming en gelijke behandelijk						
A.3.01	Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	40	€ 44	€ 15.000	50%	€ 8.371	1,9
A.3.02	Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie	3	€ 86	€ 0	25%	€ 226	2,6
A.3.03	Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter	2	€ 86	€ 0	25%	€ 125	2,4
A.3.04	Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer	1	€ 44	€ 3.178	25%	€ 2.418	1,9
A.3.05	Het bijhouden van het ziekteverzuim	118	€ 44	€ 0	75%	€ 1.285	1,1
A.3.06	Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	7	€ 86	€ 0	50%	€ 287	1,9
A.3.07	Het re-integreren van een zieke werknemer	47	€ 86	€ 13.790	50%	€ 8.916	2,0
A.3.08	Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten	9	€ 60	€ 0	25%	€ 422	2,0
A.3.09	Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	4	€ 44	€ 0	25%	€ 118	2,1
A.3.10	Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	5	€ 44	€ 1.872	75%	€ 517	1,5
A-4	Werkgever overig						
A.4.01	Het indienen van aangifte loonbelasting, inclusief afdracht	21	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,4
A.4.02	Het betalen van loon aan een werknemer	52	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,6
A.4.03	Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	6	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,6
A.4.04	Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	29	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,6
A.4.05	Het verstrekken van een jaaropgaaf aan een werknemer	7	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,4
A.4.06	Het voeren van een loonadministratie	80	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,4
A.4.07	Het afdragen van premies aan het O&O-fonds	8	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,3
A.4.09	Het ter beschikking stellen van trainingen, opleidingen en cursussen	26	€ 86	€ 35.500	100%	€ 0	1,9
A.4.10	Het APK laten keuren van bedrijfswagens	16	€ 37	€ 0	100%	€ 0	2,0
A.4.12	Ketenaansprakelijkheid	8	€ 60	€ 0	75%	€ 123	2,0
A.4.14	De administratie bijhouden van alles wat onder de werkkostenregeling (WKR) valt.	10	€ 44	€ 0	50%	€ 212	1,3
A.4.15	Het bieden van de gelegenheid tot medezeggenschap	20	€ 60	€ 0	75%	€ 302	1,4
A.4.16	Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	4	€ 44	€ 0	75%	€ 39	1,0

Matrix totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: werkgeversverplichtingen

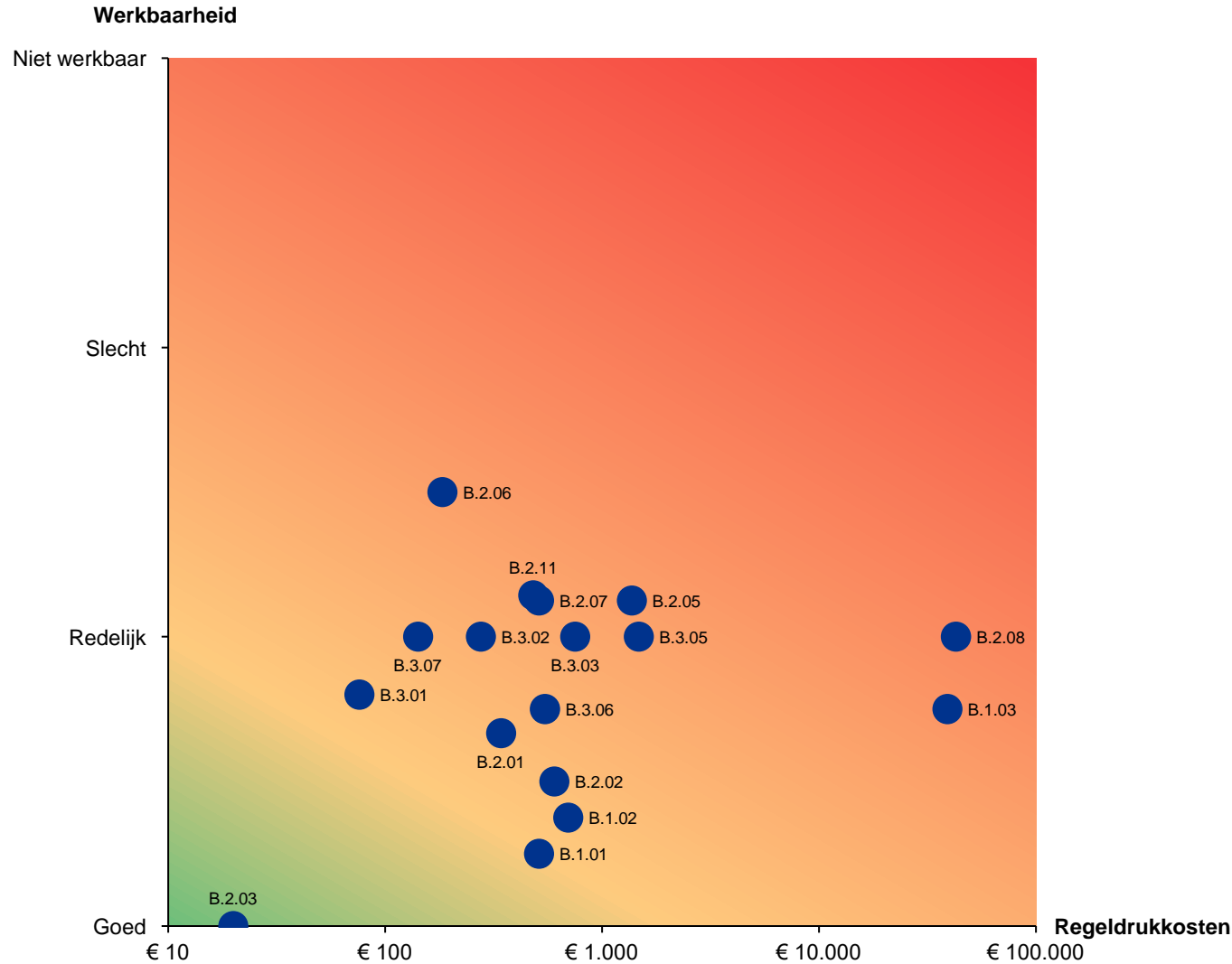

Totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: ondernemersverplichtingen

Nr.	Handelingen	Tijdsbesteding in uren per jaar	Uur-tarief	Out-of-pocket-kosten	Business-as-usual	Regeldruk indicatorbedrijf	Werkbaarheid
B.	Ondernemersverplichtingen						
B-1	Belasting en Financiën						
B.1.01	Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting	34	€ 60	€ 0	75%	€ 513	1,3
B.1.02	Het indienen van aangifte vennootschapsbelasting/winstbelasting, inclusief afdracht	33	€ 86	€ 0	75%	€ 699	1,4
B.1.03	Het opstellen van de jaarrekening	95	€ 86	€ 70.000	50%	€ 39.085	1,8
B.1.04	Het betalen van gemeentelijke belastingen	4	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,4
B-2	Bedrijfsvoering						
B.2.01	Het informeren van klanten over de verwerking van hun persoonsgegevens	8	€ 60	€ 0	25%	€ 343	1,7
B.2.02	Het meewerken aan uitvragen van het CBS	20	€ 60	€ 0	50%	€ 603	1,5
B.2.03	Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	1	€ 44	€ 0	50%	€ 20	1,0
B.2.05	Het aantonen van de naleving van de privacyregels	21	€ 86	€ 0	25%	€ 1.373	2,1
B.2.06	Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens	4	€ 60	€ 0	25%	€ 184	2,5
B.2.07	Kennisname van nieuwe wet- en regelgeving	17	€ 60	€ 0	50%	€ 513	2,1
B.2.08	Keuringen van installaties	60	€ 37	€ 40.625	50%	€ 42.837	2,0
B.2.11	Het hebben van een functionaris voor gegevensbescherming	16	€ 60	€ 0	50%	€ 483	2,1
B-3	Ondernemer overig						
B.3.01	Het aanvragen van een licentie bij een CBO, inclusief afdracht	2	€ 44	€ 0	0%	€ 76	1,8
B.3.02	Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	15	€ 37	€ 0	50%	€ 276	2,0
B.3.03	Het opstellen van een jaarverslag of een bestuursverslag	35	€ 86	€ 0	75%	€ 753	2,0
B.3.05	Het uitvoeren van energiebesparende maatregelen	6	€ 60	€ 2.625	50%	€ 1.478	2,0
B.3.06	Het laten onderhouden en keuren van blusmiddelen	5	€ 37	€ 2.000	75%	€ 546	1,8
B.3.07	Het doen van gebruiksmelding of het aanvragen van een vergunning voor brandveiligheid	3	€ 86	€ 0	50%	€ 142	2,0

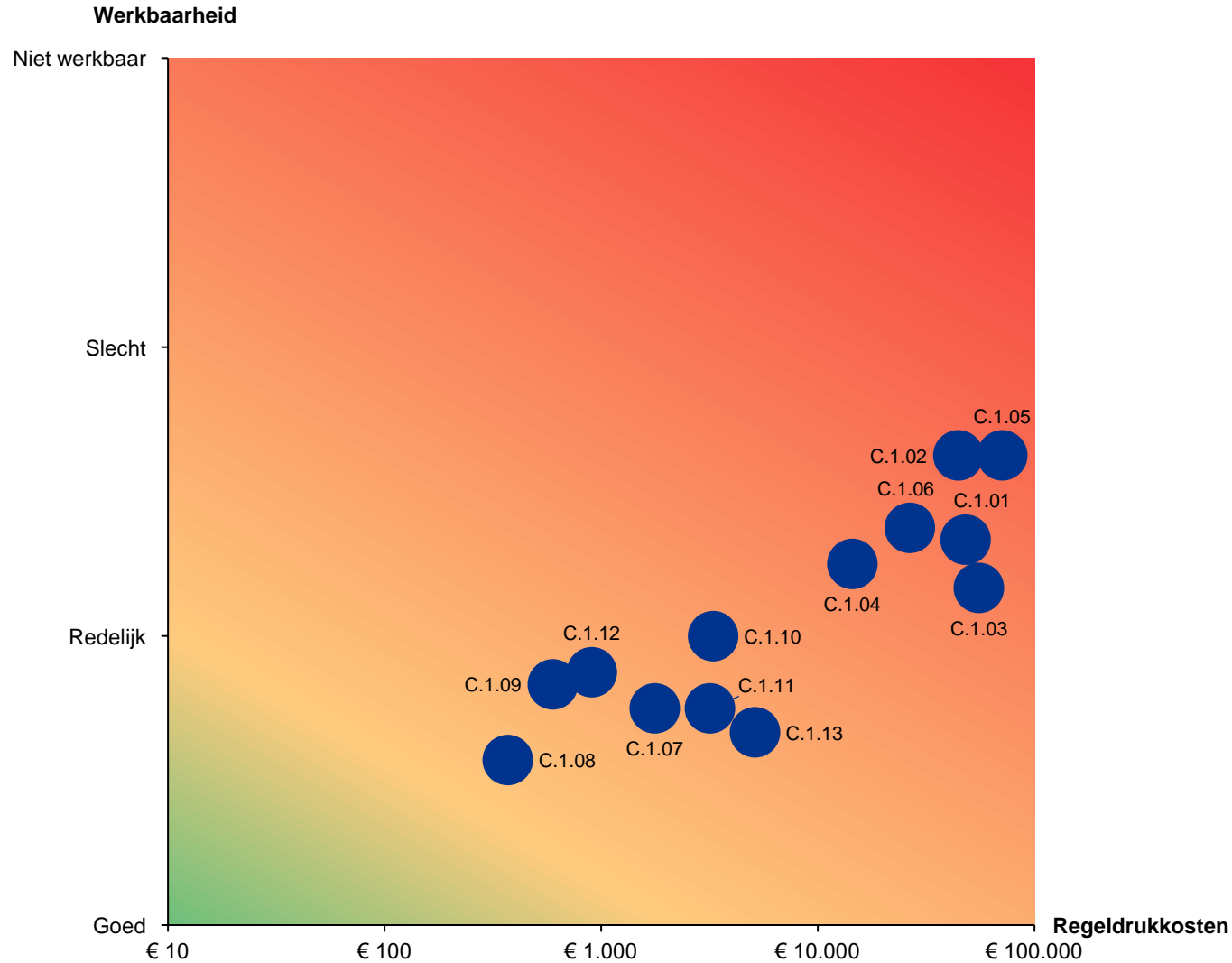
Matrix totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: ondernemersverplichtingen

Totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: sectorspecifieke verplichtingen

Nr.	Handelingen	Tijdsbesteding in uren per jaar	Uur-tarief	Out-of-pocket-kosten	Business-as-usual	Regeldruk indicatorbedrijf	Werkbaarheid
C.	Sectorspecifieke verplichtingen						
C-1	Chemische maak						
C.1.01	Het voldoen aan REACH-verplichtingen: het maken van VIB's en registreren van chemische stoffen	650	€ 60	€ 25.000	25%	€ 48.155	2,3
C.1.02	Het indelen en etiketteren van chemische mengsels	650	€ 60	€ 5.375	0%	€ 44.582	2,6
C.1.03	Toelating voor verkoop en gebruik van biociden	91	€ 60	€ 50.000	0%	€ 55.489	2,2
C.1.04	Het voldoen aan eisen op het gebied van opslag van verpakte gevaarlijke en brandbare stoffen	129	€ 60	€ 50.000	75%	€ 14.441	2,3
C.1.05	Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) minimalisatie aantonen/ berekenen/ meten	350	€ 60	€ 50.000	0%	€ 71.111	2,6
C.1.06	Het voldoen aan extra arbo-regels voor bedrijven die chemische stoffen in hun productieproces gebruiken boven de drempelwaarde (ARIE)	180	€ 60	€ 15.786	0%	€ 26.643	2,4
C.1.07	Het voldoen aan wetgeving op het gebied van verpakkingen	59	€ 60	€ 0	50%	€ 1.768	1,8
C.1.08	Rekening houden met oneerlijke handelspraktijken	25	€ 60	€ 0	75%	€ 371	1,6
C.1.09	Rekening houden met consumentenrecht	40	€ 60	€ 0	75%	€ 598	1,8
C.1.10	Het voldoen aan regels omtrent online verkoop	73	€ 60	€ 0	25%	€ 3.287	2,0
C.1.11	Het aanvullend zuiveren van microverontreinigingen uit afvalwater	39	€ 60	€ 4.000	50%	€ 3.181	1,8
C.1.12	Aantonen dat goederen of producten die worden geïmporteerd, geëxporteerd of geproduceerd legaal zijn	30	€ 60	€ 0	50%	€ 905	1,9
C.1.13	Bijdragen aan bewustwording van de consument over correct afvalscheidingsgedrag	37	€ 60	€ 4.600	25%	€ 5.133	1,7

Matrix totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: sectorspecifieke verplichtingen

Some or all of the services described herein may not be permissible for KPMG audit clients and their affiliates or related entities.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2025 KPMG Advisory N.V., a Dutch limited liability company and a member firm of the KPMG global organisation of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Confidential